

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΣΤ'

Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου 2022

ΘΕΜΑΤΑ

A. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Επικύρωση Πρακτικών, σελ. 19441, 19450
2. Ειδική Ημερήσια Διάταξη:
Ειδική Συνεδρίαση της Ολομέλειας της Βουλής για την
Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της
Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος, σελ. 19441 - 19450
3. Τήρηση ενός λεπτού σιγής στη μνήμη των θυμάτων της
Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, σελ. 19450
4. Επί διαδικαστικού θέματος, σελ. 19441, 19442, 19450

B. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

1. Κατάθεση σχεδίου νόμου:
Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, οι Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, οι Υπουργοί Επικρατείας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν την 13η-9-2022 σχέδιο νόμου: «Εταιρική διακυβέρνηση των Ανωνύμων Εταιρειών του Δημοσίου και των λοιπών θυγατρικών της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, διαχείριση συμμετοχών του Δημοσίου σε ανώνυμες εταιρείες και ρυθμίσεις για την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων, Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2022 και λοιπές διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα», σελ. 19441

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ

ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 19441 - 19450

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

A. Επί της Ειδικής Ημερήσιας Διάταξης:

ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ. , σελ. 19444
ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ Κ. , σελ. 19442, 19444
ΔΕΛΗΣ Ι. , σελ. 19446
ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ Β. , σελ. 19446
ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ Γ. , σελ. 19444, 19447
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 19441
ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ Ι. , σελ. 19447
ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ Π. , σελ. 19442
ΤΑΣΟΥΛΑΣ Κ. , σελ. 19449

B. Επί διαδικαστικού θέματος:

ΑΠΑΤΖΙΔΗ Μ. , σελ. 19442
ΜΠΟΥΡΑΣ Α. , σελ. 19441, 19442, 19450

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΒΟΥΛΗΣ

ΙΗ' ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΟΜΕΝΗΣ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΣΥΝΟΔΟΣ Γ'

ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ ΡΠΣΤ'

Τετάρτη 14 Σεπτεμβρίου 2022

Αθήνα, σήμερα στις 14 Σεπτεμβρίου 2022, ημέρα Τετάρτη και ώρα 10.12' συνήλθε στην Αίθουσα των συνεδριάσεων του Βουλευτηρίου η Βουλή σε ολομέλεια για να συνεδριάσει υπό την προεδρία του Γ' Αντιπροέδρου αυτής κ. **ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΜΠΟΥΡΑ**.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αρχίζει η συνεδρίαση.

(ΕΠΙΚΥΡΩΣΗ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ: Σύμφωνα με την από 13-9-2022 εξουσιοδότηση του Σώματος, επικυρώθηκαν με ευθύνη του Προεδρείου τα Πρακτικά της ΡΠΕ' συνεδριάσεώς του, της Τρίτης 13 Σεπτεμβρίου 2022 σε ό,τι αφορά την ψήφιση στο σύνολο του σχεδίου νόμου του Υπουργείου Επικρατείας: «Κύρωση της από 9.8.2022 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου "Επείγουσες διατάξεις για την ενίσχυση της ακεραιότητας στη λειτουργία της Εθνικής Υπηρεσίας Πληροφοριών" (Α' 152)».)

Πριν εισέλθουμε στην ειδική ημερήσια διάταξη της Ολομέλειας της Βουλής, να κάνω μία ανακοίνωση προς το Σώμα.

Ο Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης, οι Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών, Εθνικής Άμυνας, Παιδείας και Θρησκευμάτων, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Πολιτισμού και Αθλητισμού, Δικαιοσύνης, Εσωτερικών, Μετανάστευσης και Ασύλου, Υποδομών και Μεταφορών, Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας, οι Υπουργοί Επικρατείας, καθώς και οι Αναπληρωτές Υπουργοί Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Εξωτερικών και Εσωτερικών κατέθεσαν την 13^η-9-2022 σχέδιο νόμου: «Εταιρική διακυβέρνηση των Ανωνύμων Εταιρειών του Δημοσίου και των λοιπών θυγατρικών της Ελληνικής Εταιρείας Συμμετοχών και Περιουσίας, διαχείριση συμμετοχών του Δημοσίου σε ανώνυμες εταιρείες και ρυθμίσεις για την Ελληνική Εταιρεία Συμμετοχών και Περιουσίας, αξιολόγηση της έναντι του Δημοσίου φερεγγυότητας και πιστοληπτικής ικανότητας φυσικών και νομικών προσώπων και σύσταση Ανεξάρτητης Αρχής Πιστοληπτικής Αξιολόγησης, ίδρυση και λειτουργία Κεντρικού Μητρώου Πιστώσεων, Συμπληρωματικός Κρατικός Προϋπολογισμός οικονομικού έτους 2022 και λοιπές διατάξεις οικονομικού και αναπτυξιακού χαρακτήρα».

Παραπέμπεται στην αρμόδια Διарκή Επιτροπή.

Εισερχόμαστε στην

ΕΙΔΙΚΗ ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Για την Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος.

Η 14^η Σεπτεμβρίου έχει καθιερωθεί ως Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος.

Θα κάνω μια σύντομη τοποθέτηση και στη συνέχεια θα λάβουν τον λόγο εκ μέρους της Κυβέρνησης ο Αντιπρόεδρος της ελληνικής Κυβέρνησης ο κ. Παναγιώτης Πικραμμένος για πέντε λεπτά και στη συνέχεια, οι συνάδελφοι Βουλευτές που έχουν οριστεί από τις Κοινοβουλευτικές Ομάδες των κομμάτων.

Και ξεκινάω, όπως προείπα, με την τοποθέτηση εκ μέρους του Προεδρείου της Βουλής.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, όπως προείπα, η Βουλή των Ελλήνων με ομόφωνη απόφασή της 24^{ης} Σεπτεμβρίου 1998 καθιέρωσε την 14^η Σεπτεμβρίου ως Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος.

Έτσι, σήμερα τιμούμε την ημέρα αυτή, κάνοντας αναφορά στα θλιβερά γεγονότα του Σεπτεμβρίου του 1922, που τερμάτισαν τη μακρόχρονη ιστορική παρουσία των Ελλήνων στην ιωνική γη. Εκατό χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, τιμούμε όσους έχασαν τη ζωή τους βίαια. Τιμούμε ακόμη όσους επέζησαν από τα τραγικά γεγονότα και κατάφεραν να φτάσουν στην Ελλάδα ως πρόσφυγες.

Ακόμη τη μέρα αυτή η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη του εθνοϊερομάρτυρος Αγίου Χρυσόστομου Σμύρνης, ο οποίος, μολονότι είχε τη δυνατότητα να φύγει και να γλιτώσει τη ζωή του, επέλεξε να θυσιάσει ως καλός ποιμήν υπέρ του ποιμνίου του κι έτσι, παρέμεινε ως το τέλος στις επάλξεις του αγώνα και της αντίστασης.

Για πολλούς ιστορικούς, η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας θεωρείται ισάξια της άλωσης της Πόλης. Η Σμύρνη ήταν το μεγαλύτερο πνευματικό κέντρο της Μικράς Ασίας, με κύριο στοιχείο το ελληνικό. Ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας ανέπτυξε τέχνες και γράμματα, εκεί άνθισε η οικονομία και το εμπόριο.

Σήμερα λοιπόν τιμούμε όλους όσους έχασαν τη ζωή τους βίαια. Ο πλήρης απολογισμός της καταστροφής αυτής που συντελέστηκε ιστορικά σε δύο περιόδους, 1914 - 1918 και 1920 - 1924, είναι πράγματι πολύ δύσκολος. Αρπαγές και λεηλασίες σπιτιών και περιουσιών, γεωργικές και κτηνοτροφικές καταστροφές, γκρέμισμα σχολείων και ναών, μαρτυρικοί βασανισμοί αιχμαλώτων αποτελούν μερικά από τα θλιβερά γεγονότα.

Η κατάρρευση των ελληνικών δυνάμεων το 1922 στη Μικρά Ασία, οι σφαγές, οι λεηλασίες και η προσφυγιά που ακολούθησαν αποτελούν το αποκορύφωμα μιας συστηματικής προσπάθειας εξόντωσης του ελληνικού στοιχείου από τα χώματα της Μικράς Ασίας που έβαλε τέρμα στην τρισχιλιετή παρουσία του στην περιοχή, όπου αναπτύχθηκε η ωριμότερη φάση του ελληνικού πολιτισμού.

Τιμούμε όμως και τη μνήμη όσων επέζησαν και ήρθαν πρόσφυ-

γες στην Ελλάδα κάτω από πολύ δύσκολες συνθήκες.

Παρά τις κακουχίες και τη συνεχή αμφισβήτηση των γηγενών, οι Έλληνες που προέρχονταν από τη Μικρά Ασία κατάφεραν να προκόψουν και να διακριθούν σε πολλούς τομείς της ελληνικής κοινωνίας. Βοήθησαν στην πολιτική, κοινωνική και οικονομική ανάκαμψη της Ελλάδας. Εξίσου σημαντική ήταν και η πολιτισμική τους συνεισφορά. Μέσα από διηγήσεις, τα τραγούδια και τους χορούς κατάφεραν να κρατήσουν ζωντανή στη μνήμη μας τη Σμύρνη, το Αϊβαλί, το Ικόνιο, την Καισάρεια, την Τραπεζούντα, τη Σαμψούντα, την Πέραμα, το Μελί και την Πάφρα.

Η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας αποτελεί ένα αδιαμφισβήτητο ιστορικό γεγονός. Η ημέρα μνήμης είναι ημέρα τιμής στη μνήμη των θυμάτων και των επιζώντων. Η Ελλάδα τιμά τους νεκρούς της και παραμένει σταθερά προσηλωμένη στις αρχές της δημοκρατίας και του Διεθνούς Δικαίου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής των Ελλήνων)

Τον λόγο τώρα εκ μέρους της Ελληνικής Κυβερνήσεως έχει ο Αντιπρόεδρος της ελληνικής Κυβερνήσεως κ. Παναγιώτης Πικραμμένος.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΠΙΚΡΑΜΜΕΝΟΣ (Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης): Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, η επιλογή της 14^{ης} Σεπτεμβρίου ως μέρας που τιμούμε τη μνήμη της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας δεν είναι μια τυχαία επιλογή. Είναι μια μεγάλη δεσποτική εορτή για τη χριστιανισμένη. Είναι μια μέρα που γιορτάζουμε την εύρεση του Σταυρού πάνω στον οποίο μαρτύρησε ο Ιησούς Χριστός. Και μεταφορικά και συμβολικά είναι η μέρα που ουσιαστικά μαρτύρησαν σχεδόν ενάμιση εκατομμύριο Έλληνες της Μικράς Ασίας, Έλληνες που διώχθηκαν, βασανίστηκαν, ατιμώθηκαν και στο τέλος ξεριζώθηκαν από τις πατρίδες τους και πολλοί από αυτούς δολοφονήθηκαν και μάλιστα κατά τρόπο άγριο και ίσως βάνουσο.

Η εικόνα της Σμύρνης που καίγεται είναι η πιο θλιβερή εικόνα στην ιστορία της νεότερης Ελλάδας. Είναι μια εικόνα που φέρνει δάκρυα στα μάτια μας. Μας συγκινεί πάντοτε και στοιχειώνει τις καρδιές μας και τις μνήμες μας.

Φέτος, όπως είπε και ο κύριος Πρόεδρος, συμπληρώνονται εκατό χρόνια από εκείνη τη μεγάλη συμφορά του Ελληνισμού. Εδώ πρόκειται για τον αφανισμό ενός ολόκληρου πολιτισμού, τον ξεριζωμό από έναν τόπο που άνθησε και δημιούργησε μια μοναδική αντίληψη της ζωής και της ερμηνείας του κόσμου, γιατί τα παράλια της Μικράς Ασίας, όπως όλοι γνωρίζετε, υπήρξαν το βάθρο του αρχαίου ελληνικού πολιτισμού, κυρίως για τη φιλοσοφική σκέψη που έχει παραχθεί εκεί. Στη συνέχεια υπήρξε και πηγή ανάπτυξης του δυτικοευρωπαϊκού κόσμου.

Οι Έλληνες της Δυτικής Μικράς Ασίας και του Πόντου είχαν πολύ υψηλό μορφωτικό και οικονομικό επίπεδο και κυριαρχούσαν για σχεδόν δύο χιλιάδες χρόνια στην περιοχή και παρά τις αντίξοες συνθήκες που επικρατούσαν κατά την περίοδο της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας ήλεγχαν περίπου το 50% του κεφαλαίου στη βιομηχανία και το 60% των θέσεων εργασίας. Και από τις εξήμισι χιλιάδες περίπου βιομηχανίες και βιοτεχνίες που υπήρχαν εκεί οι μισές ανήκαν σε Έλληνες, όπως και το μισό των γιατρών, φαρμακοποιών, αρχιτεκτόνων, μηχανικών ήταν Έλληνες. Κυρίως όμως οι Ρωμιοί μαθητές ήταν σχεδόν διπλάσιοι από τους μουσουλμάνους και η ελληνική ήταν η επικρατούσα γλώσσα των εμπόρων αλλά και της κοινωνίας, που ήταν μορφωμένη.

Κυρίες και κύριοι, μας χωρίζει μια απόσταση ενός αιώνα από εκείνα τα γεγονότα και η απόσταση αυτή μας επιτρέπει να σταθούμε με νηφαλιότητα και ωριμότητα απέναντί τους. Και τα πραγματικά αίτια της καταστροφής αυτής πρέπει να αναζητηθούν στα γεγονότα που προηγήθηκαν. Η Μικρασιατική Καταστροφή ήταν το αποτέλεσμα σύνθετων διεργασιών, στις οποίες συμμετείχαν πολλοί παράγοντες αρκετά χρόνια νωρίτερα. Οι ιστορικοί μαρτυρούν ότι ήταν αποτέλεσμα αντικειμενικών δυσκολιών, λαθών, αντικρουόμενων διεθνών συμφερόντων και μικροπολιτικών σκοπιμοτήτων και παθών.

Θα ήθελα όμως να πω ότι την ίδια στιγμή η Μικρασιατική Καταστροφή και το κύμα των προσφύγων προκάλεσε κοινωνικές

αλλαγές στην υπόλοιπη Ελλάδα. Το 1922 είχε ως αποτέλεσμα να μεταμορφωθεί η χώρα. Οι Έλληνες της Μικράς Ασίας μπόλιασαν με την παρουσία τους, την εργατικότητα τους, το επίπεδο ζωής τους τη βαθιά πληγωμένη Ελλάδα και έδωσαν στη χώρα μας μια νέα πνοή. Αποδείχθηκαν ανώτεροι των περιστάσεων και των δυσχερειών που αντιμετώπισαν σε πρώτη φάση, ρίζωσαν στη χώρα μας και ευδοκίμησαν. Και έτσι νέο αίμα, συγγενικό και αδελφικό, ήρθε να συνταχθεί στην προσπάθεια για ανασυγκρότηση και ισχυροποίηση της πατρίδας μας.

Στη διαδρομή αυτή του χρόνου όμως διαπιστώνουμε ότι ένα γεγονός παραμένει αναλλοίωτο. Και ποιο είναι αυτό το γεγονός; Είναι η προκλητικότητα της γείτονος χώρας, της Τουρκίας, που αρνείται να κατανοήσει τη νέα παγκόσμια πραγματικότητα και εμμένει σε μια βαθύτατα αναθεωρητική και επιθετική λογική.

Εδώ θέλω να καταστήσω σαφή τη θέση της ελληνικής Κυβέρνησης, της Κυβέρνησης του Κυριάκου Μητσοτάκη: Θα συνεχίζουμε, όπως πιστεύω και όλες οι ελληνικές κυβερνήσεις, να θωρακίζουμε τη χώρα μας και να χτίζουμε ισχυρές και νέες συμμάχους.

Παράλληλα, όμως, έχουμε ακόμα μία υποχρέωση. Οφείλουμε να εργαζόμαστε για να οικοδομήσουμε μια σύγχρονη, νέα και καλύτερη Ελλάδα, μια Ελλάδα που στηρίζει τις πανανθρώπινες αξίες του ελληνικού και του δυτικοευρωπαϊκού πολιτισμού. Τότε και μόνο τότε, μαζί με το δάκρυ μας μπροστά στη φλεγόμενη Σμύρνη, θα αισθανθούμε όλοι ότι επιτελούμε το χρέος μας έναντι όλων όσοι σφαγιάστηκαν και σφράγισαν με την παρουσία τους τη νεότερη ελληνική ιστορία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Χειροκροτήματα από όλες τις πτέρυγες της Βουλής των Ελλήνων)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Οι εμείς ευχαριστούμε, κύριε Αντιπρόεδρε της Ελληνικής Κυβερνήσεως.

Τώρα τον λόγο θα πάρουν οι εκπρόσωποι όλων των κομμάτων, ξεκινώντας από τα μικρότερα προς τα μεγαλύτερα. Αλλά ήθελα να παρακαλέσω την κ. Απατζίδη να δώσουμε πρώτα το λόγο στον Πρόεδρο της Ελληνικής Λύσης, που παρίσταται ο ίδιος και θα πάρει τον λόγο.

Συμφωνείτε, κυρία Απατζίδη;

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Βεβαίως.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Κύριε Βελόπουλε, έχετε τον λόγο.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κάθε χρόνο επειδή λόγω καταγωγής είμαι Μικρασιάτης και Πόντιος ακούω αυτή την ημέρα. Και κάθε χρόνο ακούω τα ίδια κείμενα από διαφορετικούς πολιτικούς και από χώρους οι οποίοι ενώ συμφωνούν στο παρασκήνιο στην κοινή λογική τη δική τους, δεν μπαίνουν πραγματικά στο πρόβλημα της Μικρασιατικής Καταστροφής, στο πώς έγινε.

Ξέρετε, η ιστορία διδάσκει. Και η ιστορία διδάσκει και έχει έναν βασικό κανόνα. Ποιος είναι αυτός; Ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται ως φάρσα. Είναι δεδομένο. Αλλά αλλάζουν οι πρωταγωνιστές.

Θα ήθελα λοιπόν να σας πω για ποιο λόγο τότε -και θα το κάνω ως βασικό κανόνα της επιστήμης μου- διασώθηκε η Τουρκία. Μια Τουρκία που ήταν απέναντι στους συμμάχους, μια Τουρκία που στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, όπως και στον Β', πάντοτε ήταν ο επιτήδειος ουδέτερος, όπως και τώρα. Έτσι έκανε η Τουρκία πάντοτε. Και ενώ η Ελλάς θυσιάστηκε, έγινε βορά και στον Α' και στον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, δυστυχώς υπέστημεν μία εθνική καταστροφή η οποία πραγματικά δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι βοήθησε την Ελλάδα απλά πληθυσμιακά. Χάσαμε την κοιτίδα του ελληνικού πολιτισμού. Χάσαμε τη Μικρά Ασία και τον Πόντο. Λέμε κοιτίδα υπό την έννοια των ελληνιστικών βασιλείων αλλά και του Βυζαντίου. Άρα ξεριζώθηκε η πολιτισμική, πολιτιστική μας ρίζα. Και το πέτυχαν οι σύμμαχοί μας.

Γιατί διασώθηκε λοιπόν τότε η Τουρκία ενώ η Ελλάδα ήταν στη σωστή πλευρά της ιστορίας; Τότε στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο 1914 - 18 η Ελλάς ήταν στη σωστή πλευρά της ιστορίας. Διασώθηκε γιατί οι Σοβιετικοί τότε στήριξαν τον Κεμάλ και πρέπει να δούμε γιατί τον στήριξαν. Διότι ήθελαν οι Σοβιετικοί «φράχτη»

την Τουρκία απέναντι -ακούστε λίγο για να το καταλάβετε- σε Αγγλία, Γαλλία και Ιταλία αλλά και Ηνωμένες Πολιτείες που άρχισαν να αναδύονται τότε.

Σήμερα τι θέλει η Ρωσία; Θέλει την Τουρκία φράχτη στα δυτικά συμφέροντα και το αντίστροφο. Το ίδιο συνέβαινε και με τους συμμάχους τότε. Ήθελαν φράχτη την Τουρκία απέναντι στο σοβιετικό καθεστώς.

Και εδώ λοιπόν πρέπει να πω ότι η ιστορία επαναλαμβάνεται. Οι S-400 συμβολίζουν την επιθυμία του Ερντογάν να επιβάλει τον επιτήδριο ουδέτερο, τον ισότιμο συνομιλητή με όλο τον πλανήτη. Οι ΗΠΑ το απορρίπτουν αυτό. Είναι στο δόγμα του Μπους και στο δόγμα των Ηνωμένων Πολιτειών, «οποιοι δεν είναι μαζί μας, είναι εναντίον μας». Οι ΗΠΑ δεν αντιτίθενται στην Τουρκία και φαίνεται σήμερα. Πραγματικά πιστεύουν ότι χωρίς τον Ερντογάν ίσως η Τουρκία να ξανασηρθεί πίσω στη Δύση.

Σήμερα κάνουμε τα ίδια λάθη ακριβώς ως χώρα. Είμαστε, δυστυχώς, οι χρήσιμοι ηλίθιοι. Η σωστή πλευρά της ιστορίας πρέπει να έχει ως βασικό κανόνα και άξονα το εθνικό συμφέρον της χώρας και όχι απλώς τη δικαιολογία για να είμαστε στη μία πλευρά. Εμπιστευόμαστε και σήμερα αυτούς.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Και να ρωτήσω κάτι. Πότε αλήθεια ξεκίνησε ο διωγμός των Ελλήνων από τη Μικρά Ασία; Ακούω για το 2022. Δεν είναι έτσι. Από το 1914 ξεκίνησαν οι διωγμοί των Ελλήνων στον Πόντο και στη Μικρά Ασία. Ποιοι κρύβονται από πίσω; Έψαξε πότε ο ιστορικός, στο σχολείο ο δάσκαλος, ο καθηγητής να ενημερώσει για το παρασκήνιο; Γιατί ένα γεγονός δεν γίνεται έτσι ξαφνικά. Υπάρχουν φυσικά πρόσωπα και αυτοουργοί. Το 1914 τρεις χιλιάδες οκτακόσιοι Έλληνες οθωμανοί -ήταν στην οθωμανική αυτοκρατορία πολίτες- έφυγαν για τη Θεσσαλονίκη με ένα πλοίο και δύο χιλιάδες με το δεύτερο για τον Πειραιά, τριακόσιοι χιλιάδες Έλληνες της Μικράς Ασίας το 1914 ξαναφεύγουν από τη Μικρά Ασία και ανακατευθύνονται στην ηπειρωτική μάνα Ελλάδα και στα νησιά του Αιγαίου. Τότε το 1914 κορίτσια μεταφέρονταν με βία -πού;- στα χαρέμια. Νεαρά αγόρια πωλούνται για λίγα μετζίκια στην αγορά του Ικονίου, όπου εκεί γινόταν σκλαβοπάζαρο.

Ποιος ήταν ο εμπνευστής του «λευκού θανάτου», όπως αποκαλούνταν τότε το 1914-1918 αυτοί οι διωγμοί; Ο ηθικός αυτοουργός και ο βοηθός αυτών των διωγμών ήταν ο Γερμανός Λίμαν Φον Σάντερς. Οι Γερμανοί τότε θέτουν ένα σχέδιο που λέγεται «παίρνω τα πάντα από τους Έλληνες». Μικρά και μεγάλα καταστήματα στην Πόλη, στη Σμύρνη, σε άλλες μεγαλουπόλεις της Μικράς Ασίας ουσιαστικά περιέρχονται στην κατοχή των Γερμανών. Και πώς; Βγάζει νόμο το 1914 - 1915 η Τουρκία και απαγορεύει την ιδιοκτησία σε Έλληνες. Οι σύμμαχοι τότε δεν μιλούσαν πάλι. Δεν έλεγαν τίποτα. Η γερμανική τράπεζα ανοίγει τα χρηματοκιβώτια της και δίνει λεφτά σε Γερμανούς πολίτες που μεταφέρονται από τη Γερμανία και πηγαίνουν στην Κωνσταντινούπολη για να πάρουν το εμπόριο.

Όλο το εμπόριο επί αιώνες στην Τουρκία το είχαν οι Αρμένιοι, οι Εβραίοι, και οι Έλληνες. Οι Τούρκοι δεν ασχολήθηκαν ποτέ με το εμπόριο είτε λόγω θρησκείας είτε λόγω πολιτισμικής διαφοροποίησης. Σκοπός των Γερμανών η μόνιμη εγκατάσταση των Γερμανών και ο έλεγχος της οικονομίας.

Και εδώ, φίλες και φίλοι συνάδελφοι, πρέπει να δείτε, πραγματικά, την αλήθεια κατάματα. Γιατί από εκεί και πέρα ξεκίνησε και ο οικονομικός αφανισμός των Ελλήνων, η Τράπεζα της Ανατολής. Και επειδή κάποιοι θα γελάσετε, διαβάστε το βιβλίο του Ροδά, ο οποίος ήταν διευθυντής της Ύπατης Αρμοστείας του ΟΗΕ στη Σμύρνη. Είναι ένα μικρό βιβλιαράκι για το πως ακριβώς οι Τούρκοι από το 1910 αφάνισαν την οικονομική παρουσία των Ελλήνων. Γιατί για να ξεριζώσεις κάποιον, πρέπει να ξεριζώσεις την οικονομική ρίζα που συνδέει την καθημερινότητά του. Είναι ερωτήσεις που χρήζουν απαντήσεων.

Ποιος άδειασε τους Ποντίους; Γιατί δεν το λέει κανείς εδώ μέσα; Να σας το πω εγώ. Γιατί όλοι οι μεγάλοι ηγέτες στην ιστορία, έχουν κάνει και λάθη, τραγικά λάθη.

Ο Βενιζέλος, λοιπόν, διέπραξε ένα τεράστιο λάθος, το λάθος να αφήσει τους Πόντιους μόνους τους. Υπάρχουν επιστολές, όταν έγινε το ανεξάρτητο κρατίδιο του Πόντου, που του ζητούσαν βοήθεια. Μπορεί να το ερμηνεύσεις λογικά, να πεις ότι ήταν

μακριά, δεν μπορούσε κ.λπ.. Αλλά ήταν ένα λάθος. Από 1914, 1916 - 1918 καταλήφθηκε ο Πόντος από τους Ρώσους. Αυτό είναι μια πραγματικότητα. Όμως, ζήτησαν από την κυβέρνηση του Βενιζέλου βοήθεια και στρατό. Συναντήθηκε μαζί του ποντιακή αντιπροσωπεία. Αρχές του 1919 ξεκινούσε η διάσκεψη στο Παρίσι. Εκεί ο Βενιζέλος ζύγισε και είπε ότι θέλει Βόρειο Ήπειρο και Σμύρνη. Άφησε τον Πόντο έρμαιο των διαθέσεων των Τούρκων. Αυτή είναι μια πραγματικότητα. Έγκλημα διότι εκ του αποτελέσματος ξεριζώθηκε ο Ποντιακός Ελληνισμός ο οποίος υπήρχε εκεί τέσσερις, πέντε, έξι χιλιάδες χρόνια. Διαφωνώ με τα τρεις χιλιάδες χρόνια. Παραπάνω είναι η παρουσία των Ελλήνων και είναι πολύ μεγαλύτερη. Και τότε, το 1919, αποβιβάζεται ο Κεμάλ Ατατούρκ. Έτσι προδόθηκε ο Πόντος.

Δεύτερον, ποιος πρόδωσε την Ανατολική Θράκη και την Κωνσταντινούπολη; Ποιοι ήταν ηθικοί αυτοουργοί; Η Ανατολική Θράκη ήταν υπό ελληνική διοίκηση. Δεν το μαθαίνουμε αυτό! Από τον Ιούλιο του 1920 είχε ενσωματωθεί η Ανατολική μας Θράκη. Τι σημαίνει απώλεια της Ανατολικής Θράκης και γιατί οι σύμμαχοι Άγγλοι και κυρίως οι Γάλλοι, φίλοι μας σήμερα -και τότε φίλοι μας, αλλά δείτε πώς μας πρόδωσαν!- την παρέδωσαν στους Τούρκους; Γιατί όποιος ελέγχει την Ανατολική Θράκη, ελέγχει τα Δαρδανέλια και τον Βόσπορο. Όποιος ελέγχει την Ανατολική Θράκη, ελέγχει την Πόλη, την βασιλεύουσα. Και δεν ήθελαν οι Γάλλοι να κάνουν μια ισχυρή Ελλάδα. Ήθελαν τόσο όσο ισχυρή την Ελλάδα. Αυτά, όμως, δυστυχώς δεν τα βλέπουμε σήμερα, ότι οι σύμμαχοι αντιμετωπίζουν την Ελλάδα με τον ίδιο ακριβώς τρόπο του χρήσιμου ηλιθίου.

Και εδώ, λοιπόν, για να μην πιέζω τον χρόνο, θέλω πραγματικά να είστε σίγουροι για ένα πράγμα. Όποιος γνωρίζει ιστορία, είναι ο νικητής στις επόμενες εξελίξεις. Όποιος δεν επαναλαμβάνει τα λάθη του παρελθόντος, νικάει, κερδίζει.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Ακούστε τώρα. Οι Βρετανοί μαλώνουν με τους Γάλλους, σκοτώνονται μεταξύ τους -είναι η ιστορική πραγματικότητα- για τα συμφέροντά τους και είναι σύμμαχοι. Αλλά οι Βρετανοί μας στέλνουν για ασπίδα, δεν είχαν στρατό δικό τους, χρήσιμοι ηλίθιοι δηλαδή, για την κάλυψη των Στενών στην Κωνσταντινούπολη. Η κυβέρνηση Λόιντ Τζορτζ με πρωτοστατούντα τον Ουίνστον Τσόρτσιλ ετοιμάζονται για πολεμική σύγκρουση με την Τουρκία. Οι Γάλλοι τότε μας αδειάζουν, στηρίζουν την Τουρκία και ουσιαστικά πιέζουν και δίνουν την Ανατολική Θράκη και τα Στενά, φίλες και φίλοι, στους Τούρκους. Τα έδωσαν, λοιπόν, οι σύμμαχοί μας.

Μιλήστε μου για συμμάχους, λοιπόν. Μιλήστε μου για συμμαχίες! Ήμασταν με αυτούς και αυτοί για τα δικά τους συμφέροντα μας άδειασαν. Ήταν το μέγα λάθος. Και σήμερα πάλι το ίδιο κάνουμε, γινόμαστε οι χρήσιμοι ηλίθιοι της ιστορίας.

Ποια ήταν η ανάγκη της τσαρικής Ρωσίας και πώς ξεκίνησε η διάλυση; Η τσαρική Ρωσία δεν διαλύθηκε ξαφνικά. Διότι οι Γάλλοι ήλεγχαν την οικονομία της Ρωσίας. Όλες οι τσαρικές περιουσίες των Ρώσων είχαν «παρθεί» από τράπεζες Γάλλων. Οι Μπολσεβίκοι, λοιπόν, έκαναν κάτι και σωστά το έπραξαν. Κατήργησαν όλα τα χρέη της Ρωσίας προς την Γαλλία. Και έτσι έγινε εχθρός η Γαλλία με τη Ρωσία. Εθνικοποίησαν το τραπεζικό σύστημα. Βρετανοί και λοιποί δυτικοί ετοιμάστηκαν για πόλεμο και ο πόλεμος ήρθε. Πότε; Όταν στείλαμε στην Κριμαία εμείς, οι Έλληνες, στρατό. Είκοσι τρεις χιλιάδες τριακόσιοι πενήντα ένας Έλληνες πήγαν στην Κριμαία, όπως τώρα στέλνει «η σωστή πλευρά της ιστορίας», με βοήθεια από το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ οπλικά συστήματα πάλι στην Ουκρανία. Το πληρώσαμε μετά, όμως, γιατί οι Ρώσοι κομμουνιστές στήριξαν τον Κεμάλ, για τα δικά τους συμφέροντα.

Η Βρετανία, λοιπόν, χρησιμοποίησε την Ελλάδα. Με τη Συνθήκη των Σεβρών, πραγματικά, έγινε το μεγάλο λάθος τότε από την ελληνική πλευρά. Πίστεψαν οι Έλληνες ότι αυτή ήταν η τελευταία συνθήκη. Δεν ήταν έτσι, διότι οι Άγγλοι και οι Γάλλοι παρατάν οπλισμό. Οι σύμμαχοί μας πριν την Καταστροφή, οι σύμμαχοί μας, οι δικοί μας σύμμαχοι παρατάν τον οπλισμό τους στη Μικρά Ασία, τον δίνουν στον Κεμάλ, με μία προϋπόθεση: Να μην τους «αδειάσει» στη μοιρασιά με τη Μοσούλη.

Οι Άγγλοι, πανικόβλητοι, τρέχουν και δεν φτάνουν και οι ίδιοι.

Χάνουν τη Μοσούλη; Τι κάνουν; Βοηθούν και αυτοί τον Κεμάλ, αλλά πώς; Δεν δίνουν ούτε μία σφαίρα για τα οπλικά συστήματα των Ελλήνων εκείνη την περίοδο και ταΐζουν τα τουρκικά του Κεμάλ. Οι Τούρκοι έχουν πολεμοφόδια, οι Έλληνες δεν έχουν και έτσι χάνουμε στον Σαγγάριο και κάνουμε την οπισθοχώρηση και μας σφάζουν οι Τούρκοι.

Και συνεχίζουμε ακόμη και τώρα τα ίδια λάθη, να μην έχουμε ΕΑΣ, να μην έχουμε ΕΒΟ, να μην έχουμε ΕΛΒΟ, να μην έχουμε βαριά πολεμική βιομηχανία για να έχουμε εμείς πολεμοφόδια. Να τα λάθη που κάνουμε και σήμερα. Διότι θέλω, πραγματικά, να είμαστε σοβαροί σε αυτή τη χώρα. Δεν μπορεί να είμαστε πάλι οι χρήσιμοι ηλίθιοι όλων των συμμάχων.

Και να σας πω και αυτό και κλείνω εδώ. Δεν διεκδικούμε αποζημιώσεις από κανέναν, ούτε από τους Γερμανούς ούτε από τους Τούρκους. Και εδώ μαθαίνω από πρωτοσέλιδο -άλλα και άλλα τα λένε τα κανάλια- της φιλοκυβερνητικής εφημερίδας «MILLİYET», όπου σε προχθεσινό άρθρο γράφει για δυνατότητες προσφυγής σε διεθνές δικαστήριο κατά της Ελλάδας ο Γιουσέφ Ασερ, Καθηγητής Διεθνούς Δικαίου στο Πανεπιστήμιο της Άγκυρας. Διότι -ακούστε τώρα- οι Έλληνες, λέει, όταν έφυγαν από εκεί, έκαψαν τη Σμύρνη και έκαψαν τουρκικές πόλεις. Με λίγα λόγια, ο δολοφόνος ζητάει από τον δολοφονημένο και τα ρέστα. Και εμείς δεν διεκδικήσαμε ποτέ τίποτα!

Και να σας πω και κάτι ακόμα, για να σας αποδείξω πόσο λίγο είναι το πολιτικό προσωπικό της χώρας μας; Εδώ και δεκαετίες συμβαίνει αυτό, δεν είναι τωρινό φαινόμενο. Η Τουρκία ζήτησε και πήρε πολεμικές αποζημιώσεις από τη Γερμανία τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Το ξέρετε αυτό; Είναι άρθρο στο «ΠΡΩΤΟ ΘΕΜΑ», δεν είναι δικά μου λόγια.

Και εδώ να σας πω γιατί με θίβει το πολιτικό προσωπικό και το αποδεικνύω. Ο Πρωθυπουργός για τη Μικρασιατική Καταστροφή έκανε ένα tweet. Σας το διαβάζω αυτούσιο, χωρίς σχολιασμό: «Πριν από εκατό χρόνια ο εθνικός μας κορμός έκανε τη Μικρά Ασία ένα πολύτιμο κομμάτι του, βιώνοντας μια ανεπίπλητη τραγωδία. Όμως, ταυτόχρονα, κέρδισε την αναγεννητική δύναμη περίπου δύο εκατομμυρίων προσφύγων, που θα έχτιζαν την Ελλάδα των επόμενων δεκαετιών».

Ερώτημα ενός Γερμανού, Γάλλου, Ιταλού: Από ποιους σφάχτηκαν; Από ποιον διώχθηκαν; Δεν υπάρχει πουθενά η λέξη Τούρκοι, τουρκική θηριωδία και Τουρκία. Πουθενά! Επίσης και η Πρόεδρος της Δημοκρατίας το αποφεύγει. Γιατί αποφεύγουμε να λέμε τις λέξεις; Γιατί αποφεύγουμε να λέμε την αλήθεια; Αυτό λέει πολλά. Φοβικό σύνδρομο.

Στη γραμμή, λοιπόν, της λήθης της ιστορίας όλη η γραμμή του ελληνικού Κοινοβουλίου και απόδειξη είναι ότι από τότε που αναγνωρίστηκε η Γενοκτονία των Ποντίων κανένας διεθνής ελληνικός φορέας δεν διεθνοποίησε τη Γενοκτονία των Ποντίων, των Μικρασιατών. Δεν υπάρχουν κονδύλια για να κάνουμε την προώθηση αυτή.

Έχω πει στον Πρόεδρο της Βουλής να στήσουμε μια ομάδα που να γνωρίζουν ποντιακά και τουρκικά, να κάνουμε στα social media -δέκα άνθρωποι είναι, δεν είναι παραπάνω- αυτό που κάνουν οι Τούρκοι στο tweeter -ήδη το κάνουν- στα ελληνικά.

Και επειδή είμαστε στη σωστή πλευρά της ιστορίας τόσο ίδιοι πια Νέα Δημοκρατία, ΠΑΣΟΚ και ΣΥΡΙΖΑ στη γραμμή Ρεπούση και Φίλη, να μη ξεχνιόμαστε: Συνωστισμός της Σμύρνης, δεν υπήρχε η Γενοκτονία των Ποντίων. Τι ημέρα είναι αυτή που κάνουμε, να καταλάβω και εγώ, όταν υπάρχουν πολιτικοί στην Ελλάδα οι οποίοι έχουν μια, πραγματικά, περιέργη άποψη για τις σφαγές των Ελλήνων;

Και να σας πω κάτι; Σήμερα το Αζερμπαϊτζάν σφάζει τους Αρμένιους. Η σωστή πλευρά της ιστορίας δεν λέει ότι είμαστε με τον αδύναμο; Γιατί δεν κάνουμε κάτι για την αδελφή ομόδοξη χώρα Αρμενία; Γιατί δεν διακόπτουμε το φυσικό αέριο που παίρνουμε από το Αζερμπαϊτζάν; Ρωτώ την Κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας, το ΠΑΣΟΚ και τον ΣΥΡΙΖΑ. Γιατί δεν μιλάει κανείς; Αυτή είναι η σωστή πλευρά της ιστορίας; Το Αζερμπαϊτζάν είναι σύμμαχος της Τουρκίας. Γιατί δεν μιλάτε για αυτό; Εδώ είναι το ζήτημα!

Κλείνοντας, θα χρησιμοποιήσω τον μέγα Κωστή Παλαμά: «Σκλάβος ξανάσκυψε ο Ρωμιός και δασκαλοκρατείται, ραγιάδες

έχεις, μάννα γη, σκυφτούς για το χαράτσι, των Ευρωπαίων περίγελα και των αρχαίων παλιάτσοι». Έτσι έχετε καταντήσει την Ελλάδα, δυστυχώς, από το 1974 μέχρι σήμερα. Δεν μαθαίνουμε ιστορία, δεν διδασκόμαστε από τα λάθη μας και το χειρότερο, τα επαναλαμβάνουμε.

(Θόρυβος από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Και τελευταία είδηση για εσάς, κύριοι. Μη διαμαρτύρεστε. Μια δυσφορία έχετε και δυσκολιότητα.

Ακούστε. Σήμερα το πρωί...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Πριν ήταν καλύτερα;
ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αυτό είπα εγώ;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Αυτό είπατε.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Αυτό καταλάβατε;

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Εγώ αυτό κατάλαβα.

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Ελληνικής Λύσης): Δυστυχώς, είστε στη λάθος πλευρά της ιστορίας.

Ακούστε, λοιπόν, κάτι απλό. Σήμερα το πρωί, η Σερβία αγόρασε φυσικό αέριο δώδεκα φορές φθηνότερα από ό,τι η Ελλάδα. Εσείς πληρώστε το ακριβό φυσικό αέριο του Αζερμπαϊτζάν, γιατί είστε στη σωστή πλευρά της ιστορίας, στοχεύστε τους Έλληνες, κάντε τους να πεινάσουν, τον λογαριασμό θα τον πληρώσει ο Έλληνας, γιατί εσείς είστε μια χαρά.

Κάνετε λάθος! Η σωστή πλευρά της ιστορίας είναι το τραπέζι του Έλληνα γεμάτο από φαγητό, από αξιοπρέπεια, από χαμόγελο, από περηφάνια και κυρίως, από γνώση ιστορίας.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Ελληνικής Λύσης)

Πάλι κάνετε λάθος! Προσπάθησα να σας συμβουλευτώ αλλά είστε αμετανόητοι ορισμένοι, δυστυχώς! Να είστε καλά!

(Ορθίοι οι Βουλευτές της Ελληνικής Λύσης χειροκροτούν ζωνάρα και παρατεταμένα)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΜέΡΑ25 θα μιλήσει η κ. Μαρία Απατζίδη, Βουλευτής Α' Ανατολικής Αττικής.

ΜΑΡΙΑ ΑΠΑΤΖΙΔΗ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι σκόπιμο να εξετάσουμε σήμερα με αφορμή την επέτειο των εκατό ετών από τη τραγωδία της Μικρασιατικής Καταστροφής τρόπους για να διασώσουμε την ανάγκη της μελέτης διεθνώς και την εξαγωγή διδαγμάτων από αυτή.

Η Μικρασιατική Καταστροφή υπήρξε, κατ' αρχάς, μια βίαιη γενοκτονία σε βάρος του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας από την Τουρκία. Βεβαίως, ήταν η τελική εξέλιξη σε μια σειρά από άλλες γενοκτονίες που προηγήθηκαν από τους Τούρκους στην ευρύτερη περιοχή. Αυτές περιέλαβαν, επίσης, τη Γενοκτονία του Ποντιακού Ελληνισμού, καθώς και τη Γενοκτονία των Αρμενίων. Οι γενοκτονίες αυτές δεν συνέβησαν κατά τύχη. Ήταν μέρος ενός σχεδίου για να δημιουργηθεί μια καινούργια εθνικά καθαρή Τουρκία, μια Τουρκία που θα έχει διώξει εν ανάγκη και με μαζικές δολοφονίες τους ξένους, που είχαν στα χέρια τους το εμπόριο και άλλους παραγωγικούς τομείς. Αυτοί ήταν οι Έλληνες της Μικράς Ασίας και του Πόντου, οι Αρμένιοι κ. ο. κ..

Ήταν ενταγμένη, δηλαδή, η γενοκτονία σε μια προσπάθεια της εποχής για δημιουργία καθαρών εθνικών κρατών, τα οποία θεωρούνταν ως συμβατά με την τότε αναδιοργάνωση του καπιταλισμού και του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Τα κινήματα αυτά του εθνικισμού κατέληξαν, δυστυχώς, στον φασισμό και στον ναζισμό.

Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η Μικρασιατική Καταστροφή, προκειμένου να δημιουργηθεί ένα καθαρό τουρκικό έθνος, ήταν μια πρόβα τζενεράλε για να δημιουργηθεί αντιστοίχως ένα καθαρό γερμανικό έθνος, με την εξόντωση των Εβραίων και άλλων μειονοτήτων, οι οποίοι επίσης, όπως εμείς οι Έλληνες, οι Έλληνες του Πόντου, οι Αρμένιοι στην Οθωμανική Αυτοκρατορία διέπρεψαν στο εμπόριο, στη βιομηχανία, στη βιοτεχνία κ. ο. κ.. Από την εξόντωσή τους αυτή ωφελήθηκε, ουσιαστικά, η γερμανική αστική τάξη σε συνθήκες κρίσης.

Θα ήταν, λοιπόν, σκόπιμο να συνεξεταστούν μαζί η Γενοκτονία των Ελλήνων της Μικράς Ασίας με τη μεγαλύτερη γενοκτονία

στην ιστορία της ανθρωπότητας, αυτή των Εβραίων από το ναζιστικό καθεστώς. Έχει, εξάλλου, καταδειχθεί σε πληθώρα βιβλίων ότι στις δεκαετίες του 1910 και του 1920, χρησιμοποιήθηκαν στην Οθωμανική Αυτοκρατορία και την Τουρκία των Νεότουρκων επιστημονικοί τρόποι εξόντωσης των πληθυσμών. Οι τρόποι αυτοί προδιέγραφαν τους αντίστοιχους επιστημονικούς τρόπους μαζικής εξόντωσης των Εβραίων κατά το Ολοκαύτωμα.

Οι ολοκληρωτικές μέθοδοι του οθωμανικού και στη συνέχεια, του κεμαλικού κράτους -στις οποίες, μάλιστα, είχαν επιδράσει οι Γερμανοί αξιωματούχοι και σύμβουλοι- ήταν οι πρόδρομοι των ολοκληρωτικών μεθόδων που χρησιμοποίησε το ναζιστικό καθεστώς.

Βεβαίως, σε μια σύγχρονη συνάφεια, ο σκοπός είναι, μέσα από τη μνήμη των γενοκτονιών, να καταστήσουμε θεσμικώς αδύνατον να επαναληφθεί οποιαδήποτε γενοκτονία σε βάρος μειονοτήτων στο μέλλον, με το να επιμεινουμε στη δημοκρατική πλευρά του πατριωτισμού, στη δυνατότητα των μειονοτήτων να ενσωματώνονται σε μια δημοκρατική κοινωνία και να προσφέρουν γόνιμα σε εκείνη. Και πράγματι οι Έλληνες της Μικράς Ασίας, αλλά και του Πόντου, προσέφεραν πάρα πολλά στο ελληνικό κράτος με τον κοσμοπολιτισμό τους, με το ότι ανήκουν σε μια οικουμενική εκδοχή του Ελληνισμού. Επιπλέον, με την έφεσή τους στο εμπόριο και στις βιοτεχνικές και βιομηχανικές δραστηριότητες αιμοδότησαν το ελληνικό κράτος, το έκαναν πιο προοδευτικό, πιο εκσυγχρονισμένο και πιο οικουμενικό. Ανάλογη ήταν η παρουσία των Ελλήνων της μικράς Ασίας και του Πόντου και στην ελληνική διασπορά στο εξωτερικό και σε όλες τις χώρες όπου διέπρεψαν.

Ας μας επιτραπεί, όμως, να θέσουμε και ένα άλλο ζήτημα, ένα άλλο δίδαγμα της Μικρασιατικής Καταστροφής. Οι μεγάλες δυνάμεις της εποχής, κυρίως η Βρετανία και η Γαλλία, χρησιμοποίησαν τη χώρα μας, την Ελλάδα, ως αντιπερισπασμό στους Νεότουρκους του Κεμάλ, ώστε άκοπα και χωρίς αντίσταση να βάλουν το χέρι τους στις πετρελαιοφόρες περιοχές της Μέσης Ανατολής που ήταν τότε υπό οθωμανική ακόμα κυριαρχία.

Πιστεύουμε βαθιά ότι οφείλουμε ως λαός να διδασκόμαστε από την ιστορία. Η ιστορία λέει ότι οι μεγάλες δυνάμεις εργαλειοποιούν τους μικρούς, τους χρησιμοποιούν για τα δικά τους συμφέροντα, χωρίς να ενδιαφέρονται για τον πόνο που θα προκαλέσουν μετά. Δυστυχώς, η εποχή που ζούμε μας επιβάλλει να πάρουμε αυτό το μάθημα πάρα μα πάρα πολύ σοβαρά, μας επιβάλλει να αναλογιστούμε ποια είναι τελικά η σωστή πλευρά της ιστορίας και κυρίως τι σημαίνει μια πραγματικά αδέσμευτη εξωτερική πολιτική και πολιτική άμυνας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε.

Τον λόγο τώρα θα πάρει εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας ΠΑΣΟΚ - Κινήματος Αλλαγής ο κ. Βασίλειος Κεγκέρογλου, Βουλευτής Ηρακλείου.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΕΓΚΕΡΟΓΛΟΥ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Ευχαριστώ και τον συνάδελφο, τον εκπρόσωπο του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας, για την παραχώρηση και την αλλαγή της σειράς.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, προσωπικά δεν έχω ανάγκη να πω ότι είμαι Μικρασιάτης γιατί ούτε αναγκαστικά, όπως έπραξαν σε πολλούς, μας άλλαξαν το επίθετο, αλλά ούτε επιλέξαμε να το αλλάξουμε. Είναι κι αυτό μια σημειολογική στάση για τη διατήρηση της ιστορικής μνήμης.

Η Ελλάδα στη νεότερη ιστορία της έχει να επιδείξει πολλές και μεγάλες επιτυχίες, αλλά και αποτυχίες. Και το αποτέλεσμα όλων είναι η σημερινή πατρίδα μας. Πέρυσι γιορτάσαμε τα διακόσια χρόνια από την εθνικοαπελευθερωτική επανάσταση του 1821. Ενώ φέτος συμπληρώνονται εκατό χρόνια από τότε που ο Ελληνισμός βίωσε μια από τις πιο οδυνηρές ιστορικές του εμπειρίες.

Η Μικρασιατική Καταστροφή και η Γενοκτονία του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας, ύστερα μάλιστα από μια μεγάλη επιτυχία του Ελευθέριου Βενιζέλου, τη Συνθήκη των Σεβρών, ήταν ο τραγικός επίλογος της μεγάλης Ελλάδας. Αποτελεί πλέον η Μικρασιατική Καταστροφή μια μαύρη σελίδα στην ιστορία μας. Οφείλουμε να τιμούμε όλους εκείνους που πότισαν με αίμα τα χώματα της Μικράς Ασίας, όλους εκείνους που έδωσαν αγώνα για την πατρίδα,

τον πολιτισμό, για τους ανθρώπους και για τους δικούς τους.

Η Βουλή των Ελλήνων με πρόταση τριών Βουλευτών του ΠΑΣΟΚ του 1998 αποφάσισε ομόφωνα και καθιέρωσε την 14^η Σεπτεμβρίου ως Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας. Και σήμερα είναι εθνική και συλλογική υποχρέωσή μας η διατήρηση αυτής της ιστορικής μνήμης. Η λήθη του παρελθόντος και της ιστορίας ενός έθνους και ενός λαού ισοδυναμεί με απώλεια της ιστορικής τους συνείδησης και ταυτότητας και προοιωνίζει ένα αβέβαιο μέλλον. Όμως, μόνο η ιστορική μνήμη δεν αρκεί. Οφείλουμε να ερμηνεύουμε τα ιστορικά γεγονότα, αποτιμώντας, χωρίς προκαταλήψεις, τις επιτυχίες αλλά και τις αποτυχίες και να εξάγουμε τα διδάγματα που συμβάλλουν στην προετοιμασία ενός αύριο βασισμένου στις ιστορικές παρακαταθήκες, στις ανάγκες του παρόντος και στους στόχους του μέλλοντος.

Ιδιαίτερα σήμερα που οι γεωπολιτικές συνθήκες εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους για την παγκόσμια ειρήνη και την ευημερία των λαών, η μνήμη και η ουσιαστική ιστορική γνώση είναι απαραίτητες, ώστε συλλογικά ως λαός, και η συγκροτημένη πολιτεία, αλλά και ατομικά ο καθένας μας, να αναλάβει τον ιστορικό του ρόλο.

Τη μεγάλη καταστροφή συνθέτουν: Η κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου, η πυρπόληση της Σμύρνης, οι σφαγές, οι λεηλασίες και οι άλλες φρικαλεότητες σε βάρος των Ελλήνων, οι μαρτυρικές πορείες αιχμαλώτων και ομήρων, η εξόντωση εκατοντάδων χιλιάδων Ελλήνων και Αρμενίων, σε συνέχεια του πρώτου διωγμού και της Γενοκτονίας των Ποντίων, και η προσφυγιά των υπόλοιπων.

Περίπου ενάμισι εκατομμύριο άνθρωποι ήρθαν στην Ελλάδα ως πρόσφυγες. Στη μητέρα Ελλάδα συνάντησαν καχυποψία και ενίοτε εχθρότητα. Αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις, λίγες δυστυχώς, θαλπωρή και φιλοξενία. Με την εργατικότητα, την ευφυΐα τους, την έφεση στην επιχειρηματικότητα, στο εμπόριο και τις επιστήμες οι πρόσφυγες έδωσαν ανάσα στο μαραζωμένο ελληνικό κράτος. Αξιοποίησαν τις παραχωρημένες αγροτικές εκτάσεις και τόνωσαν τη δημογραφική σύνθεση του πληθυσμού. Η αποκατάσταση ενάμισι εκατομμυρίου προσφύγων σε μια χώρα κατεστραμμένη από τις συνεχείς πολεμικές συγκρούσεις δικαίως ονομάστηκε «ελληνικό θαύμα εν ώρα ειρήνης», και οφείλουμε μνεία στο έργο της επαναστατικής κυβέρνησης Πλαστήρα - Γονατά και των άλλων μετέπειτα κυβερνήσεων. Όμως, κάθε οικογένεια είχε τη δική της δύσκολη ιστορία σε αυτή την αποκατάσταση. Συνολικά θεωρήθηκε θαύμα, αλλά για κάθε οικογένεια ήταν ένα δράμα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις εκλογές του 1920 ηττήθηκε ο Βενιζέλος. Σημειώθηκε νίκη των εθνικοφρόνων λαϊκιστών και τυχολογικών δυνάμεων. Αυτές οι δυνάμεις εξέλεξαν με την υπόσχεση απαγκίστρωσης από τη Μικρά Ασία και το σύνθημα «οίκαδε» για τους Έλληνες στρατιώτες που πολεμούσαν για δέκα κοντά χρόνια, αλλά έπραξαν στη συνέχεια το αντίθετο από ό,τι είχαν υποσχεθεί πριν τις εκλογές, και προέλασαν για την Άγκυρα. Η αποδιοργάνωση του ελληνικού στρατού ως αποτέλεσμα του διχασμού, οι αλλαγές στο εσωτερικό της Τουρκίας και η μεταβολή των γεωπολιτικών συνθηκών και των συμμαχιών που αδυνατούσαν να αντιληφθούν οι ανίκανες εκείνη την περίοδο ελληνικές κυβερνήσεις, έφεραν την καταστροφή. Οι Τούρκοι έχοντας εξασφαλίσει άλλοτε τη σιωπή, αλλά και άλλοτε τη στήριξη του διεθνούς παράγοντα, προχώρησαν στον ξεριζωμό του Ελληνισμού από τη Μικρά Ασία. Ο Ελευθέριος Βενιζέλος μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή κλήθηκε να διαπραγματευθεί και πέτυχε τα μέγιστα με τη Συνθήκη των Σεβρών, μετά από την καταστροφή την οποία είχε υποστεί η χώρα μας.

Τα ιστορικά γεγονότα στέλνουν πολλαπλά και χρήσιμα μηνύματα, ιδιαίτερα σήμερα που ο τουρκικός αναθεωρητισμός είναι σε έξαρση και αμφισβητεί ξανά τα κυριαρχικά μας δικαιώματα, απειλώντας ευθέως ακόμη και την εδαφική μας ακεραιότητα. Για τους πολιτικούς και τις πολιτικές δυνάμεις, η συνεννόηση και η χάραξη μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής είναι όρος εθνικής επιβίωσης. Οι ιδεοληψίες, ο λαϊκισμός και ο τυχολογισμός, ο ιδιοκτησιακός έλεγχος του κράτους, των δομών και των μηχανισμών εξουσίας πλήττει την εθνική ομοψυχία, την ενότητα του λαού μας

και αδυνατίζει την εθνική μας ισχύ. Οι πολιτικές δυνάμεις δεν πρέπει να αγνοούν τις γεωπολιτικές συνθήκες και τους συσχετισμούς δύναμης. Στη δύσκολη στιγμή μόνοι πρέπει να τα καταφέρουμε. Είναι το δίδαγμα όλων των συγκρούσεων και όλων των εποχών. Για τον λαό, να μην εμπιστεύεται λαϊκιστές και τυχοδιώκτες κάθε είδους, ούτε λογικές που βλάπτουν τα εθνικά συμφέροντα ή τη δημοκρατία και υποθηκεύουν το μέλλον. Να μην ανέχεται λογικές και πρακτικές θεσμικής αυθαιρεσίας και μονοκομματικού ελέγχου του κράτους. Ο ρατσισμός και η μισαλλοδοξία δεν ταιριάζουν με την ιστορία και τις αρχές τους. Και μιλάω για τη σύγχρονη εποχή.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, άνθρωποι και εδάφη χάθηκαν, σπίτια περιουσίες έγιναν στάχτη. Άνθρωποι πήραν τον δρόμο της προσφυγιάς, αλλά ο Ελληνισμός της Μικράς Ασίας δεν χάθηκε. Οι χαμένους πατρίδες είναι για εμάς αλησμόνητες πατρίδες, αλλά όχι χαμένες, γιατί ζουν μέσα από την πολιτισμική ταυτότητα του λαού μας, την οποία συνδιαμορφώσαμε.

Οι πρόσφυγες μπόλιασαν γόνιμα με τις παραδόσεις και τον πολιτισμό τους τη νεοελληνική κουλτούρα του 20^{ου} αιώνα. Ο Ελληνισμός είναι και παρόν και ορατός στους τόπους από όπου εξριζώθηκαν οι Έλληνες έχει αφήσει την αναλλοίωτη σφραγίδα του.

Ο προσφυγικός κόσμος της κυρίως Ελλάδας, αλλά και της διασποράς με τις οργανώσεις και τους συλλόγους του λειτουργεί ως κβίβτος διάσωσης της ιστορικής μνήμης και η πολιτεία οφείλει την αμέριστη συμπάρασταση και στήριξή τους. Είναι ανεπίτρεπτη η οποιαδήποτε προσπάθεια για λήθη της γενοκτονίας του μικρασιατικού Ελληνισμού, αλλά ακόμη και η όποια προσπάθεια διαστρέβλωσης της. Όχι, λοιπόν, στη λήθη, όχι στη διαστρέβλωση. Είναι, όμως, παράλληλα και ηθικό μας χρέος που καλούμαστε να εκπληρώσουμε με τη σημερινή εκδήλωση στο Κοινοβούλιο, αλλά και με την καθημερινή μας στάση και πρακτική.

Σε εκείνους που διαμηνύουν ότι μπορούν να έρθουν ξαφνικά ένα βράδυ, υπενθυμίζουμε ότι ο ελληνικός λαός είναι φιλερηνικός, αλλά ταυτόχρονα και αποφασισμένος να υπερασπίσει κάθε σπιθαμή εδάφους, αέρα και θάλασσας, την ιστορία του και τον πολιτισμό του και να το ξέρουν καλά. Αρκεί εδώ στην Ελλάδα όλοι μας να ενισχύσουμε την εθνική μας γραμμή και στρατηγική και να αξιοποιήσουμε τα διδάγματα από τις επιτυχίες, αλλά και τις αποτυχίες στη νεότερη πολιτική μας ιστορία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του Κομμουνιστικού Κόμματος Ελλάδας τον λόγο τώρα έχει ο Βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης ο κ. Ιωάννης Δελής.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΕΛΗΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι με σεβασμό ως ΚΚΕ στεκόμαστε στη σημερινή ημέρα μνήμης των χιλιάδων θυμάτων του πολέμου στη Μικρά Ασία.

Η μικρασιατική εκστρατεία αποτέλεσε προέκταση των παζαριών των νικητών του Β' Παγκοσμίου ιμπεριαλιστικού Πολέμου για το μοίρασμα της πολεμικής λείας. Σε αυτό το πλαίσιο η ελληνική καπιταλιστική εξουσία τότε με πυξίδα την εξυπηρέτηση των καπιταλιστικών συμφερόντων και, βεβαίως, την αναβάθμιση του γεωπολιτικού της ρόλου και με πρόσχημα την παρουσία ελληνικών πληθυσμών αξίωσε τότε την προσάρτηση της περιοχής της Σμύρνης, η οποία παρήγαγε το 30% του οθωμανικού ΑΕΠ και της Ανατολικής Θράκης που προσέφερε, βεβαίως, έλεγχο των στενών του Βοσπόρου.

Μιλήσαμε για προσημασμένη αναφορά στα δικαιώματα των ελληνικών πληθυσμών και αυτό αποδείχθηκε από τη μη διεκδίκηση τότε εδαφών με ισχυρότερη παρουσία Ελλήνων, όπως ήταν τα Δωδεκάνησα ή η Κύπρος. Η ελληνική καπιταλιστική εξουσία για να ενισχύσει τη θέση της στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων, πήρε μέρος και στην εκστρατεία δεκαεσσάρων καπιταλιστικών κρατών ενάντια στη νεαρή τότε σοβιετική εξουσία. Έπειτα από αυτό, με τη συναίνεση της Μεγάλης Βρετανίας, της Γαλλίας και των Ηνωμένων Πολιτειών ο Ελληνικός Στρατός εγκαταστάθηκε στην περιοχή της Σμύρνης τον Μάιο του 1919 και η παρουσία του αναγνωρίστηκε μόνο εκ των υστέρων από τη Συνθήκη των Σεβρών το 1920.

Τον Απρίλη του 1920 το Συμμαχικό Συμβούλιο αναγνώρισε την προτεραιότητα του ελληνικού στρατού στη διεξαγωγή των πολεμικών επιχειρήσεων στη Μικρά Ασία, ενώ με τη σύμφωνη γνώμη του Βενιζέλου αποφάσισε ότι τα υπάρχοντα στρατεύματα δεν αρκούσαν και για την επιβολή της Συνθήκης των Σεβρών και για την προστασία των μειονοτήτων, αφήνοντας τις τελευταίες, τις μειονότητες συμπεριλαμβανομένων των Ποντίων, έρμαια κυριολεκτικά στις αντεκδικήσεις των στρατευμάτων του Κεμάλ.

Οι καπιταλιστικές αξιώσεις, όμως, ήρθαν πολύ γρήγορα σε σύγκρουση με τις αντιδράσεις της τουρκικής αστικής τάξης, η οποία ανασύνταξε τα στρατεύματά της, όσο και με τα συμφέροντα, βεβαίως, των συμμάχων της. Οι Ιταλοί αντέδρασαν στην παρουσία των ελληνικών στρατευμάτων, μιας και οι σύμμαχοι είχαν αρχικά υποσχεθεί σε αυτούς τη Σμύρνη και δεν άργησαν να στηρίξουν τον Κεμάλ.

Το ίδιο έκανε και η Γαλλία, η οποία αποτελώντας τον μεγαλύτερο προπολεμικό πιστωτή της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας -και αυτό έχει πάρα πολύ μεγάλη σημασία- δεν επιθυμούσε τον πλήρη διαισισμό της, ενώ αντιμετώπιζε τα ελληνικά στρατεύματα και ως προέκταση των βρετανικών σχεδιασμών. Ακόμα όμως και η Μεγάλη Βρετανία, όταν άλλαξε συσχετισμός των δυνάμεων, δεν έθεσε σε κίνδυνο τα συμφέροντά της για να στηρίξει τον ελληνικό στρατό.

Από αυτή τη σκοπιά η ιστορία της μικρασιατικής εκστρατείας μας προσφέρει και το διαχρονικό δίδαγμα ότι η αφερεγγυότητα των πιο ισχυρών καπιταλιστικών κρατών προς τα λιγότερο ισχυρά είναι εγγενές στοιχείο των ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων.

Η απέλπιδα προσπάθεια της ελληνικής καπιταλιστικής εξουσίας να διασώσει τα συμφέροντά της τότε εκφράστηκε και με το όργιο της καταστολής εναντίον του εργατικού λαϊκού κινήματος στο εσωτερικό, όπως και με την εκστρατεία σε εδάφη με μηδαμινή παρουσία ελληνικών πληθυσμών, όπου ο Ελληνικός Στρατός πρωτοστάτησε σε αγριότητες εναντίον των γηγενών.

Ήταν αυτές οι αγριότητες, που λειτούργησαν ως ιδανικός στρατολόγος των δυνάμεων του Κεμάλ, αλλά και ως πρόσχημα για να εξαπολύσουν αυτές ένα δολοφονικό όργιο βίας εναντίον των αλλοεθνών πληθυσμών, ανάμεσά τους και των Ελλήνων. Ήταν ένα όργιο, όπου το ελληνικό καπιταλιστικό κράτος δεν θέλησε να αποφύγει, αφού η ελληνική αρμοστεία καθυσάχαζε τους ελληνικούς πληθυσμούς -ναι, τους καθυσάχαζε- για να αποτρέψει τη μαζική τους φυγή και η ελληνική Βουλή είχε ψηφίσει τότε νόμο για την απαγόρευση της μεταφοράς τους και οι σύμμαχοι, βεβαίως, παρακολουθούσαν με απάθεια.

Η μόνη έννοια τους ήταν η έλευση των προσφύγων να μην οδηγήσει σε κοινωνική αναταραχή και σε αμφισβήτηση της καπιταλιστικής εξουσίας. Εκεί αποσκοπούσαν τα περιορισμένα μέτρα αποκατάστασης των προσφύγων και όχι βέβαια στην εξασφάλιση της ανθρώπινης διαβίωσης όσων γλίτωσαν από τις σφαγές. Έτσι κι αλλιώς, οι καπιταλιστές που ευθύνονταν για την κατάσταση των προσφύγων αντιμετώπισαν την ανέχεια τους και ως την καλύτερη ευκαιρία για να αποκομίσουν ακόμα μεγαλύτερα κέρδη από την ακοπληρωμένη τους εργασία, από τη μαζική ένταξη στην παραγωγή γυναικών και παιδιών.

Αξιοποίησαν ακόμα τους πρόσφυγες προκειμένου να χτυπήσουν τις όποιες εργατικές κατακτήσεις και έσπειραν το δηλητήριο του ρατσισμού, ώστε πάνω στη διαίρεση προσφύγων και γηγενών να διατηρείται η εκμετάλλευσή και να εξασφαλίζονται τα κέρδη τους. Κάπως έτσι επιτεύχθηκε και εκείνη η περιβόητη μεσοπολεμική καπιταλιστική ανάπτυξη.

Στον αντίποδα το κόμμα μας, το ΚΚΕ και τότε, αλλά και σήμερα επιχείρησε να ενώσει τους ντόπιους και πρόσφυγες εργάτες και αγρότες σε κοινή πάλη ενάντια στην καπιταλιστική εξουσία. Μέσα από αυτόν τον δρόμο έγινε δυνατή η ανάταση του εργατικού κινήματος στον μεσοπόλεμο και των συμμάχων τους, τους προσφυγογειτονιών σε κάστρα της εαμικής αντίστασης και σε αιμοδότες του Δημοκρατικού Στρατού Ελλάδας.

Η αντιμετώπιση των ελληνικών πληθυσμών πριν και μετά την κατάρρευση του μικρασιατικού μετώπου διδάσκει ότι τους ανταγωνισμούς των αστικών τάξεων και των συμμάχων τους, τους πληρώνουν οι εργατικές λαϊκές δυνάμεις της κάθε χώρας. Αυτές

οι δυνάμεις, οι εργατικές λαϊκές είναι που θυσιάζονται τον καιρό του πολέμου και που πάνω στην εκμετάλλευση και τον ιδρώτα τους στηρίζονται τα κέρδη των καπιταλιστών και στον καιρό της ειρήνης.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΣΥΡΙΖΑ - Προοδευτική Συμμαχία, τον λόγο έχει ο Βουλευτής Λέσβου κ. Ιωάννης Μπουρνούς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΠΟΥΡΝΟΥΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, κάθε χρόνο τέτοιες μέρες μνημονεύουμε τη Γενοκτονία του Ελληνισμού της Μικράς Ασίας, όπως καθιερώθηκε με τον ν.2645 του 1998 της Βουλής των Ελλήνων, μνημονεύουμε τις εκατοντάδες χιλιάδες νεκρών, το έναμιση εκατομμύριο πρόσφυγες, τον οριστικό, αμετάκλητο βάρβαρο και απάνθρωπο ξεριζωμό ενός κομματιού του ελληνισμού από μια εστία χιλιετιών από έναν τουρκικό στρατό που δεν επεδίωκε μόνο τη νίκη, αλλά και τη σφαγή και το πλιάτσικο, ως εκδίκηση για τη μικρασιατική εκστρατεία.

Καθιερώσαμε τη μέρα αυτή για να διασώσουμε την ιστορική μνήμη από την υποβάθμιση και την αποσιώπηση της καταστροφής των αιτίων της και των συνεπειών της σε όσους την έζησαν, μιας καταστροφής που ήρθε ως απόρροια αφ' ενός των τραγικών ψευδαισθήσεων περί αμέριστης στήριξης της Ελλάδας από τις μεγάλες δυνάμεις της εποχής για την υλοποίηση της Μεγάλης Ιδέας και αφ' ετέρου, του Εθνικού Διχασμού.

Τα πάθη του τότε διχασμού έχουν σβήσει. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι πρέπει να ξεχαστούν πράξεις και επιλογές εκείνης της εποχής. Ο Μικρασιατικός Ελληνισμός αρχικά και οι Μικρασιάτες πρόσφυγες στη συνέχεια υπέστησαν τις οδυνηρές συνέπειες αυτής της σύγκρουσης, γιατί η μόρα τους συνδέθηκε με κάθε πτυχή της, με τις υποκριτικές υποσχέσεις των Κωνσταντινικών το 1920 για άμεσο τερματισμό του πολέμου, με τη μετεκλογική πατριδοκάπηλη μεταστροφή και συνέχιση της εκστρατείας με τυχοδιωκτικό χαρακτήρα και τη διαχείρισή της από ηγεσίες φαντακτικά κομματικοποιημένες, με μόνο κριτήριο αξιοσύνης τους δεσμούς τους με τη βασιλική οικογένεια.

Την καθιερώσαμε για να γίνεται και μια αφορμή περισυλλογής και αναστοχασμού για κάθε γενοκτονία, εθνοκάθαρση, βαρβαρότητα που έζησαν και ζουν συνάνθρωποί μας σε κάθε γωνιά του πλανήτη. Και μαζί με την περισυλλογή, να εξαφανίζουμε και κάθε ίχνος ανοχής και επανάπαυσης μπροστά σε νέα εγκλήματα.

Στη χώρα μας αξίζει να πρωταγωνιστεί στην υπεράσπιση του Διεθνούς Δικαίου και της διεθνούς νομιμότητας. Φέτος όμως συμπληρώνονται εκατό χρόνια από την καταστροφή. Εκατό χρόνια, ένας αιώνας. Φαίνονται πολλά, αλλά είναι τρεις ή τέσσερις γενιές πίσω. Είναι η εποχή των Μικρασιατών παππούδων και γιαγιάδων μας. Γι' αυτό είναι ακόμα ζωντανές οι μνήμες, γι' αυτό επιβιώνει το ίχνος του τραύματος.

Για όσους έχουμε προσφυγική καταγωγή από τη Μικρά Ασία, είναι οι μνήμες με τις οποίες μεγαλώσαμε. Είναι τραγούδια, διηγήσεις, έθιμα, τα ονόματα των χωριών και των πόλεών μας, είναι τα δικά μας ονόματα και επίθετα. Γι' αυτό ακριβώς θυμόμαστε τη Μικρασιατική Καταστροφή και για να αποκαταστήσουμε όσο ήταν δυνατόν και αδικίες.

Δεν μπορούμε να ξεχάσουμε τις αφηγήσεις για τις αδικίες και τα τραύματα από τη συμπεριφορά και τη μεταχείριση που επιφυλάχθηκε εδώ στη χώρα μας στους Μικρασιάτες προγόνους μας.

Η περιφρόνηση και ο ρατσισμός της παλαιοελλαδίτικης ελίτ για τους Μικρασιάτες Έλληνες, τους «πρόσφυγες», τους «τουρκόσπορους» και τους «όψιμους Έλληνες», όπως τους αποκαλούσαν οι εθνικόφρονες. Οι ντροπιαστικές παραινήσεις και διαταγές να τους αφήσουν στην τύχη τους στα χέρια αυτών που τους καταδίωκαν και τους σφαγιάζαν. Η απέχθεια για τους εξαθλιωμένους πρόσφυγες και τις πολιτικές τους προτιμήσεις. Ο ρεβανσισμός που με τη δικτατορία Μεταξά εγκαταστάθηκε στην καρδιά του κράτους μας και οικοδόμησε ένα αυταρχικό διχαστικό κράτος που οι δομές του επιβίωσαν πολλές δεκαετίες, που διατήρησε την καχυποψία του επίσημου κράτους για τους πρόσφυγες, την πολιτική τους περιθωριοποίηση, την αποσιώπηση της δυναμικής και πολύτιμης συμβολής τους στην οικονομία και τον πολιτισμό μας.

Για δεκαετίες ζήσαμε την περιφρόνηση για τους Ανατολίτες Έλληνες, για τα ήθη τους και τα επιτεύγματά τους, βιώσαμε την υποβάθμιση της μικρασιατικής τραγωδίας.

(Στο σημείο αυτό κτυπάει το κουδούνι λήξεως του χρόνου ομιλίας του κυρίου Βουλευτή)

Την ανοχή σας, κύριε Πρόεδρε.

Θυμόμαστε, λοιπόν, τα θύματα της Γενοκτονίας, αλλά και εκείνους τους ανεπιθύμητους συμπατριώτες και τα βάσανά τους, ακριβώς γιατί μόνο με μια θαρραλέα αναψηλάφηση της ιστορίας μας μπορεί να επουλωθεί το τραύμα και να αμυνθούμε ως λαός στον ιστορικό αναθεωρητισμό, ιδίως όταν έχει κάνει την εμφάνισή του ένας επιθετικός αναθεωρητισμός για τα γεγονότα της εποχής από την πλευρά του Τούρκου Προέδρου που επιδιώκει την αποσταθεροποίηση στην περιοχή μας, αμφισβητώντας ακόμη και τη Συνθήκη της Λωζάνης, προκειμένου να δικαιολογήσει τις παράνομες, καθημερινές πια, προκλήσεις του έναντι των κυριαρχικών μας δικαιωμάτων. Μια πολιτική την οποία πάντα ενωμένος ο ελληνικός λαός δεν μπορεί και δεν πρέπει να αφήσει να δηλητηριάσει τις προσπάθειες που κάνουμε εδώ και χρόνια στις δύο ακτές του Αιγαίου για φιλία και συνεργασία των δύο λαών.

Να θυμόμαστε όμως, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, και αυτό που πετύχαμε όλοι μαζί: την ενσωμάτωση ενός γιγάντιου αριθμού προσφύγων που ισοδυναμούσε με το 30% του τότε πληθυσμού της χώρας, που ήταν ένα ιστορικό επίτευγμα το οποίο δεν πρέπει να ξεχαστεί. Ο Μικρασιατικός Ελληνισμός αρνήθηκε τον ρόλο του θύματος. Οι πρόσφυγες, οι παππούδες και γιαγιάδες μας, βρήκαν τη δύναμη και το πείσμα μέσα σε χίλιες αντιξοότητες να ξαναστήσουν τις ζωές τους, να προκόψουν, να χτίσουν τη νέα τους πατρίδα, να τιμήσουν με αυτόν τον τρόπο και όσους άφησαν πίσω τους.

Υποχρέωσή μας η ανάδειξη και η αναγνώριση της συμβολής των προσφύγων στην οικοδόμηση της σύγχρονης Ελλάδας, στον εκμοντερνισμό της, στο εργατικό της κίνημα, στο χτίσιμο των υποδομών της, στον εκσυγχρονισμό της γεωργίας και της αλιείας της, στην εκβιομηχάνισή της, στην ανανέωση των ιδεών και της πολιτικής της, στον πολιτισμό της, στη μουσική, στη λογοτεχνία και την ποίησή της, αλλά και στην εποποιία της Εθνικής Αντίστασης και τις μετέπειτα μάχες για τη δημοκρατία.

Χρέος μας να μην ξεθωριάσει ποτέ η μνήμη εκείνων που χάθηκαν άδικα και εκείνων που πέρασαν από την καταστροφή και την απόγνωση στη δημιουργία και την προκοπή.

Χρέος μας εκατό χρόνια μετά να κοιτάξουμε την ιστορία μας στα μάτια και στη μνήμη των προγόνων μας να δώσουμε υπόσχεση για μια Ελλάδα καλύτερη που θα παλεύει συλλογικά στα δύσκολα και δεν θα αφήνει κανέναν πίσω, μια Ελλάδα που θα υπερασπίζεται πάντα το δίκαιο και τα δικά της και ταυτόχρονα, θα πρωταγωνιστεί στον αγώνα για ειρήνη, δημοκρατία, σταθερότητα και συνανάπτυξη στη γειτονιά της.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είμαι απόγονος προσφύγων από την Αγία Παρασκευή του Τσεσμέ, το Αϊβαλί και τη Μενεμένη. Μεγάλωσα στην ιχθυόσκαλα της Μυτιλήνης, εκεί που πρόκοψαν οι πρόσφυγες ψαράδες, που έφεραν μαζί τους την τέχνη τους από τη Χερσόνησο της Ερυθραίας. Την ταυτότητα και την κληρονομιά αυτή την κουβαλάω σαν πολύτιμο φυλακτό και θα συνεχίσω να την κουβαλάω με υπερηφάνεια όσο ζω.

Σε αυτούς τους ανθρώπους αφιερώνω ως ελάχιστο φόρο τιμής αυτήν την ομιλία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο τώρα έχει εκ μέρους της Κοινοβουλευτικής Ομάδας της Νέας Δημοκρατίας ο κ. Γεώργιος Κουμουτσάκος, Βουλευτής Β1' Βορείου Τομέα Αθηνών.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΟΥΜΟΥΤΣΑΚΟΣ: Ευχαριστώ πολύ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, γεννήθηκα στον προσφυγικό δήμο του Βύρωνα. Το οικοδομικό τετράγωνο του πατρικού σπιτιού οριζόταν και ορίζεται και σήμερα από τις οδούς Κερασούντος, Αϊδινίου, Προύσης και Αγίας Σοφίας. Λίγο πιο εκεί οι οδοί Κωνσταντινουπόλεως, Κυζίκου, Χρυσοστόμου Σμύρνης.

Μεγάλωσα ανάμεσα και μέσα σε μικρασιατικές μνήμες. Δεν θα

ξεχάσω τη γιαγιά Βασιλική Χρηστίδη, γεννημένη στο Χαράκι της Κυζίκου, να μου λέει «Έλα, τζιγιέρι μου, να κάτσουμε στο μιντέρι». Ο παππούς, Γιώργος Κουμουτσάκος, Λάκων εκείνος, ως αξιωματικός της ελληνικής στρατιάς Μικράς Ασίας, του 44^{ου} Συντάγματος Πεζικού, πολέμησε μεταξύ άλλων στο Εσκίσεχिर και στο Καλέ Γκρότο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα λέω αυτά όχι γιατί πιστεύω ότι ενδιαφέρει οποιονδήποτε το γενεαλογικό δέντρο μιας μικροαστικής οικογένειας του Βύρωνα, αλλά γιατί η ελάχιστη αυτή μαρτυρία, αυτή η ελάχιστη ψηφίδα, δηλώνει και επιβεβαιώνει - συνθέτει κάτι πολύ μεγαλύτερο και σημαντικότερο - ότι άμεσα ή έμμεσα είμαστε όλοι Μικρασιάτες, ότι είμαστε όλοι έμμεσα ή άμεσα παιδιά των χαμένων, αλλά όχι λησμονημένων πατρίδων.

Πώς θα μπορούσε άλλωστε να είναι διαφορετικά, όταν η προσφυγιά ενάμιση εκατομμυρίου Ελλήνων από τη φλεγόμενη Σμύρνη και τα άλλα μέρη της Ιωνίας βρήκε λιμάνι και απάγκιο από την τραγωδία, τις θηριωδίες, τους διωγμούς και τις κακουχίες στην ανεξάρτητη Ελλάδα των μόλις τεσσάρων εκατομμυρίων κατοίκων; Ενάμιση εκατομμύριο πρόσφυγες, τέσσερα εκατομμύρια κάτοικοι. Οι αριθμοί προκαλούν δέος.

Κι όμως, η μικρή και βαριά τραυματισμένη Ελλάδα του 1922 κατόρθωσε, και με τη γενναιοδωρή διεθνή βοήθεια -έναν πραγματικό άθλο- να ενσωματώσει γρήγορα και με επιτυχία αυτό το πολυάνθρωπο προσφυγικό κομμάτι του έθνους. Για να συνειδητοποιήσουμε το μέγεθος του άλλου αρκεί να αναλογιστούμε μία αντιστοιχία: τις σημερινές Ηνωμένες Πολιτείες των τριακοσίων εκατομμυρίων και κάτι κατοίκων να υποδεχτούν και να ενσωματώσουν εκατό εκατομμύρια πρόσφυγες.

Κι όμως, οι τεράστιες δυσκολίες του 1922 κάμφθηκαν. Το μικρασιατικό προσφυγικό στοιχείο δεν άργησε να γίνει ένα με το γηγενές. Νέες οικογένειες δημιουργήθηκαν και μια μεγάλη μεταλαμπάδευση πολιτισμού και τρόπου ζωής συντελέστηκε. Ένα νέο, πλουσιότερο εθνικό όλον αναδύθηκε μέσα και διαχύθηκε πέρα από τις προσφυγικές εγκαταστάσεις. Νέα Ιωνία, Νέα Φιλαδέλφεια, Νέα Ερυθραία, Νέο Ηράκλειο, Νέα Σμύρνη, Βύρωνα, Καλλιθέα, Καισαριανή, Νέα Χαλκηδόνα, για να θυμηθούμε ενδεικτικά μερικές μόνο από τις εμβληματικές προσφυγικές γειτονίες της Αττικής.

Είμαστε όλοι Μικρασιάτες, λοιπόν. Γι' αυτό και με αναλλοίωτη από τον χρόνο οδύνη επαναφέρουμε κάθε χρόνο αυτές τις ημέρες τις τραγικές μέρες της Ιωνίας, τις εικόνες της παραδομένης στις φλόγες, στις λεηλασίες και στο φονικό, Σμύρνης, τα χωρίς όρια και εγκλήματα του εκδικητικού τουρκικού εθνικισμού, που πριν να ισοπεδώσει και να αιματοκυλήσει τη Σμύρνη, την αποκάλυψε «γκιαούρ Ιζμίρ», δηλαδή «άπιστη Σμύρνη», μια αθέλητη ομολογία των Τούρκων για τον βαθιά ελληνικό χαρακτήρα της.

Είμαστε όλοι απόγονοι του 1922. Η συμπλήρωση εκατό χρόνων από τη Μικρασιατική Καταστροφή είναι ένα χρονοσύνορο, που μας επιβάλλει μια κατ' αρχάς επώδυνη υπόμνηση και εμβάθυνση σε ένα ενθουσιώδες και ενθουσιαστικό εθνικό ξέσπασμα, που ξεκίνησε ως δικαίωση πόθων και δυστυχώς τελείωσε ως ταπείνωση. Μας επιβάλλει να σκεφτούμε ξανά, με γνώση και ψυχραιμία, τις τότε συνθήκες, τα πρόσωπα, τις εκτιμήσεις, τις αποφάσεις, τα μεγάλα μας σφάλματα, με πρώτο τον καταστροφικό διχασμό αλλά και τη συμπεριφορά και τη στάση όχι μόνο των εχθρών αλλά και των συμμάχων μας.

Είναι ώρα νηφάλιας μνήμης αλλά και ώρα αυτογνωσίας η εκατονταετηρίδα του 1922. Αυτογνωσίας να, ηττοπάθειας όμως όχι. Το ακριβώς αντίθετο. Η μεγάλη μικρασιατική περιπέτεια και το αποτέλεσμα της είναι ένα μέρος, μια σελίδα, η πιο δύσκολη και πιο επώδυνη, της εθνικής μας διαδρομής στον 20^ο και στον τρέχοντα 21^ο αιώνα.

Το άλλο μέρος, το άλλο κεφάλαιο, είναι το τι κατορθώσαμε ως έθνος μετά από αυτή την τραγικότερη σελίδα της σύγχρονης ιστορίας μας. Σταθήκαμε όρθιοι και μετά τη Σμύρνη και μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο και μετά τον Εμφύλιο. Όχι μόνο όρθιοι, αλλά και πολύ ισχυρότεροι. Μέσα από τις ωδίνες φτιάξαμε μια νέα, σύγχρονη Ελλάδα, ακλόνητα δημοκρατική, στέρεα ευρωπαϊκή, οικονομικά ευημερούσα, στρατιωτικά ισχυρή, πολιτιστικά λαμπρή και λαμπερή, κοινωνικά αρμονική και διεθνώς αγαπητή.

Υπήρξαμε στιγμιαία μόνο νικημένοι, αλλά είμαστε διαρκώς νι-

κητές στον δρόμο της ειρήνης και της προόδου, μια ισχυρή ευρωπαϊκή δημοκρατία, που ακόμη και σε αυτή την επώδυνη επέτειο έχει την άνεση και τη μεγαθυμία να δίνει βήμα στην επίσημη διπλωματική φωνή της άλλης όχθης του Αιγαίου.

Το λέω αυτό, γιατί πριν μερικές ημέρες, σε άρθρο του στην έγκριτη ελληνική εφημερίδα, ο Τούρκος πρέσβης στην Ελλάδα, άξιος επαγγελματίας και στιβαρή προσωπικότητα κατά τα άλλα, γράφοντας με αφορμή τα γεγονότα του 1922, μας προέτρεψε -εμάς τους Έλληνες- να κάνουμε τις σωστές ερωτήσεις για να βρούμε τις σωστές απαντήσεις, να βγάλουμε δηλαδή εμείς οι Έλληνες τα κατά τη γνώμη του -κατά την τουρκική γνώμη- σωστά συμπεράσματα από τα ιστορικά εκείνα γεγονότα του 1922. Η βασική ερώτηση που μας προτρέπει να κάνουμε στον εαυτό μας είναι το γιατί στείλαμε ένα στρατό εισβολής μέχρι την καρδιά της Τουρκίας.

Ας απαντήσουμε λοιπόν. Πρώτον, στη Σμύρνη πήγαμε μετά από απόφαση των νικητών του πολέμου, που η Τουρκία είχε χάσει. Δεύτερον, πήγαμε για να προστατεύσουμε τον χριστιανικό και ελληνικό πληθυσμό της περιοχής, καθώς όλα τα προηγούμενα χρόνια, από το 1913 και μετά, ο νεοτουρκικός εθνικισμός είχε διαπράξει γενοκτονία κατά των χριστιανικών και ελληνικών πληθυσμών της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Ήταν βέβαιο, όπως έγινε άλλωστε, ότι η βαρβαρότητα αυτή των προηγούμενων ετών θα επαναλαμβανόταν.

Διαβάζω από το βιβλίο του συναδέλφου Άγγελου Συρίγου και του καθηγητή Ευάνθη Χατζηβασιλείου: «Τιμούμε από το 1994 τη μνήμη των Ελλήνων του Πόντου, 19^η Μαΐου, από το 1996 τη μνήμη των Αρμενίων, 24^η Απριλίου, και από το 1998 την μνήμη των Ελλήνων της Μικράς Ασίας, 14 Σεπτεμβρίου, όπως σήμερα. Η διάσπαση των γεγονότων εκείνης της περιόδου και οι επιμέρους διώξεις Ελλήνων, ανά περιοχή που κατοικούσαν, καθώς και Αρμενίων αδικεί κατάφωρα την ιστορική μνήμη. Οι πράξεις αυτές, γενοκτονίες και εθνοτικές εκκαθαρίσεις, δεν υπήρξαν συμπτωματικά ή τυχαία γεγονότα. Ήταν συνέπεια ενός ευρύτερου σχεδίου που είχε ξεκινήσει το 1913 η ηγεσία του νεοτουρκικού κινήματος, με σκοπό τη δημιουργία ενός εθνικού κράτους απαλλαγμένου από μη μουσουλμάνους.».

Κωνσταντίνος Δεσποτόπουλος: «Δεν πρέπει να λησμονείται ότι και δίχως το εθνικό τόλμημα του 1919 ο αφανισμός του μικρασιατικού ελληνισμού ήταν προαποφασισμένος από την τουρκική πολιτική, όπως φάνηκε από τους διωγμούς των Ελλήνων της Ερυθραίας και άλλων παράλιων στο Αιγαίο επαρχιών της Μικράς Ασίας το 1914.».

Τέτοιες πρακτικές άλλωστε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, επαναλήφθηκαν και στην Πόλη και στην Κύπρο. Πήγαμε, λοιπόν, αγαπητέ κύριε Πρέσβη, για να προστατέψουμε και να απελευθερώσουμε αλύτρωτους ομοεθνείς, που κινδύνευαν, όχι για να κατακτήσουμε. Η προστασία ομοεθνών δεν είναι ιμπεριαλισμός. Δεν νοείται να κατακτήσεις ως ιμπεριαλιστής δικούς σου ομοεθνείς, δικό σου λαό.

Η αλήθεια είναι ότι αποτύχαμε να το πράξουμε, από δικά μας ολέθρια λάθη, πρωτίστως λόγω του απεχθούς Εθνικού Διχασμού αλλά και λόγω της τότε στάσης διαφόρων συμμάχων. Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στη μικρασιατική εκστρατεία πρώτα χάσαμε εμείς από εμάς, μετά και τότε μόνο νίκησαν εκείνοι.

Και κάτι ακόμα προς την απέναντι πλευρά του Αιγαίου, που τον τελευταίο καιρό με ένταση δεν σταματά να προσβάλλει, να προκαλεί και να κομπορρημονεί δηλητηριάζοντας τον τουρκικό λαό με μία επικίνδυνη για τη σταθερότητα και την ειρήνη ανθελληνική εχθροπάθεια.

Τα τότε τραγικά παθήματα για μας έχουν γίνει σήμερα στέρεα μαθήματα. Η Ελλάδα και οι Έλληνες παρά τις κομματικές αντιπαραθέσεις στο πλαίσιο της δημοκρατικής λειτουργίας είμαστε πιο ενωμένοι και πιο ισχυροί από ποτέ. Με λογισμό και θάρρος είμαστε μία σιδηρά γροθιά άμυνας απέναντι στο άδικο σε προκλήσεις, νταηλίκια και απειλές. Ας το γνωρίζουν λοιπόν καλά είτε πρώι, είτε μεσημέρι, είτε βράδυ, είμαστε πάντα και θα είμαστε για πάντα εδώ έτοιμοι για την ειρήνη, έτοιμοι ο μη γένοιτο και για τη σύγκρουση.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα από την πτέρυγα της Νέας Δημοκρατίας)

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Τον λόγο έχει ο Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων κ. Κωνσταντίνος Τασούλας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΑΣΟΥΛΑΣ (Πρόεδρος της Βουλής των Ελλήνων): Κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τα γεγονότα αντιστέκονται μόνο την ώρα που συμβαίνουν και είτε τα καθορίζεις, είτε σε καθορίζουν, είτε δημιουργείς την ιστορία, είτε γίνεσαι άθυρμα της ιστορίας, χωρίς το δεύτερο να σημαίνει ότι είσαι ανάξιος τιμής. Γιατί πολλές φορές τα γεγονότα εξελίσσονται σε σημείο που να καθίστανται ακατάβλητα.

Έτσι, λοιπόν, η ιστορία, αποτέλεσμα και της ανθρώπινης πρωτοβουλίας, αλλά και της ανθρώπινης μοίρας, της ανθρώπινης αδυναμίας, εξελίσσεται. Και αυτή την ιστορία τα έθνη, οι λαοί οφείλουν να τη θυμούνται όχι για να προσαρμόζουν τις συγκυρίες τους σήμερα στα ιστορικά μεγέθη, ώστε να ωφελούνται οι συγκυρίες ή οι απόψεις του σήμερα αλλά για να διδάσκονται και να διαψεύδουν τον απαισιόδοξο που είπε ότι το μόνο δίδαγμα που μας δίνει η ιστορία είναι ότι δεν διδασκόμεθα από αυτή.

Η χώρα μας, κυρίες και κύριοι, γιορτάζει και τιμά απανωτά δύο συγκλονιστικά γεγονότα: πέρυσι τα διακόσια χρόνια από την έναρξη της Επανάστασης του 1821, η οποία μας ανέστησε ως έθνος και φέτος τιμούμε την επέτειο της Μικρασιατικής Καταστροφής εκατό χρόνια πριν και εδώ στη Βουλή των Ελλήνων σήμερα, όχι για να μας συντρίψει αυτή η ανάμνηση, αλλά για να την αναστοχαστούμε και να αντιληφθούμε και να θαυμάσουμε πως μέσα από αυτή την τεράστια ζημιά και τεράστιο δόνηση η χώρα μας, ο λαός μας, το έθνος μας, το γένος μας ξαναστήθηκε όρθιο και απέδειξε ότι η διαδοχή, η σκυταλοδρομία καταστροφών και θριάμβων είναι η δική μας πορεία στην ιστορία και στη ζωή.

Ο Γεώργιος Παπανδρέου που γνώρισε τον Ελευθέριο Βενιζέλο, τον χαρακτήρισε προσφωκώς «ο ονειροπόλος πραγματοποιός». Γιατί δεν μπορεί στη δημόσια ζωή να είσαι μόνο ονειροπόλος, στην τέχνη ναι. Στη δημόσια ζωή όχι, πρέπει να είσαι συνδυασμός λογισμού και ονείρου.

Ο ονειροπόλος λοιπόν πραγματοποιός Ελευθέριος Βενιζέλος έγραψε στα σημειωματάρια που βρίσκουμε στο Μουσείο Μπενάκη: «Η Μεγάλη Ιδέα δεν υπήρξε επίνοια ι δική μου. Απετέλεσεν επί τούς αιώνας την βάση της εθνικής μας ζωής». Η Μεγάλη Ιδέα πριν την καταστροφή και η νέα μεγάλη ιδέα σήμερα, αυτή η διαδοχή εθνικών επιδιώξεων που οφείλουμε να υπηρετούμε. Πότε όμως γεννήθηκε η Μεγάλη Ιδέα; Γεννήθηκε πολύ παλαιότερα απ' ό,τι νομίζουμε και ήταν άβλος και της ηγεσίας και του λαού. Αυτή τη Μεγάλη Ιδέα που γεννήθηκε τόσο παλιότερα, όπως θα σας πω, μπορέσαμε να την αλλάξουμε όχι ως μια κατάσταση που την αφήσαμε πίσω αλλά ως μια δύναμη προσαρμογής στις νέες συνθήκες. «Και των πατρίδων αύθις λαβώμεθα ων άμαρτοντες. Και τις πατρίδες μας δηλαδή, θα τις ξαναπάρουμε πίσω, τις οποίες χάσαμε από δικά μας λάθη. «Αύται δε εισί το αρχαίον και πρώτον ημών ενδιαίτημα, ο παράδεισος και η προς Ελληνισπόντων πόλις του Κυρίου των δυνάμεων, η πόλις του Θεού ημών, το εύρριζον αγαλλίαμα πάσης της γης, η παρά πάνιν έθνεσι περιμάχητός τε και περιώνυμος. Και γένοιτο Χριστέ Βασιλεύ. Και των πατρίδων αύθις λαβώμεθα».

Είναι ο λόγος του θρόνου που ακούστηκε στη Βιθυνία στην αυτοκρατορία της Νίκαιας το 1208 από τον Θεόδωρο Λάσκαρη τον πρώτο Αυτοκράτορα της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας μετά την άλωση της Πόλης από τους Σταυροφόρους και την καταστροφή της Πόλης. Λόγο που φέρεται να έγραψε ο μέγας ιστορικός του 12^{ου} αιώνα Νικίτας Χωνιάτης.

Θεωρείται αυτός ο λόγος αυτού του Αυτοκράτορα η πρόδρομος εκδήλωση της Μεγάλης Ιδέας. Θεωρείται το μανιφέστο της Μεγάλης Ιδέας. Και από τότε άρχισε να γεννιέται η νεοελληνική συνείδηση με στόχο την ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης. Κι όταν έπεσε πάλι αιώνες μετά η Κωνσταντινούπολη το 1453, η πτώση του βυζαντινού Ελληνισμού, σημάδεψε τη γένεση του νέου Ελληνισμού, ο οποίος μέσα από την παιδεία και την κληρονομία την πνευματική του Βυζαντίου επεβίωσε επί τέσσερις αιώνες και κατάφερε να δημιουργήσει αυτό που γιορτάσαμε πέρυσι, το νεοελληνικό κράτος με σύνορα αρχικά από τις εκβολές του Σπερχειού έως τις εκβολές του Αχελώου.

Ο αίνος και ο θρήνος, η καταστροφή και ο θρίαμβος συνυπάρχουν στην ιστορική μας πορεία. Και αυτές οι ρίζες οι απίστευτες,

αυτές οι καταβολές είναι εκείνο που μας επιτρέπει ακόμη και όταν πέφτουμε και γκρεμιζόμαστε και πέσαμε και γκρεμιστήκαμε πολλές φορές, να σηκωνόμαστε πάλι όρθιοι για να καταφέρνουμε να κερδίσουμε τη μοίρα μας και να χαράσσουμε το πεπρωμένο μας.

Αυτά όλα δεν είναι συναισθηματισμοί. Είναι το απόσταγμα της ιστορίας. Κι αν θέλουμε την ιστορία να τη βλέπουμε μέσα από το μικροσκόπιο, προφανώς μέσα από το μικροσκόπιο θα δούμε και μικροπρέπειες, θα δούμε και έριδες, θα δούμε και αθλιότητες. Αλλά αν θέλουμε να αποστασιοποιηθούμε και να δούμε την ιστορία από την απόσταση που την ταιριάζει, θα αισθανθούμε όλοι υπερήφανοι γιατί στη μεγάλη εικόνα το έθνος μας, το γένος μας, η Ελλάδα κατάφερε να μετατρέψει πάντα τα γονατίσματά της σε ανορθώσεις.

Ήταν τεράστιο αυτό που συνέβη με τη Μικρασιατική Καταστροφή και τις γενοκτονίες των ομοεθνών μας στην Ανατολή. Γενοκτονίες που χαρακτήρισε ο πρόξενος της Αμερικής στη Σμύρνη Τζορτζ Χόρτον ως τους μεγαλύτερους διωγμούς που συνέβησαν σε χριστιανικό πληθυσμό στη μετά τον Χριστό εποχή. Οι γενοκτονίες ήταν συστηματικές, όπως σωστά ελέγχθη, και αποσκοπούσαν στην εξάλειψη του χριστιανικού στοιχείου παντού στην Ανατολή. Αυτό όμως το γονατίσμα, αυτή η συμφορά είχε μέσα της, παρά τις δυσκολίες επαναλαμβάνω, παρά τις μικρότητες και το σπέρμα της ανάτασης.

Το υπόμνημα που υπέβαλε ο Ελευθέριος Βενιζέλος στις 30 Δεκεμβρίου του 1918 στο Συνέδριο της Ειρήνης στο Παρίσι περιείχε όλες τις εθνικές διεκδικήσεις, όλες. Περιείχε τη Βόρειο Ήπειρο, περιείχε τα Δωδεκάνησα, περιείχε το βιλαέτι του Αϊδινίου, περιείχε την ανατολική και τη δυτική Θράκη. Αργότερα, στο ίδιο το συνέδριο εκφράστηκε και για την Κύπρο, παρά την ανάγκη, ειδικά εκείνη την εποχή, να υπάρχουν σχέσεις στενές με τη Μεγάλη Βρετανία, η οποία για την Κύπρο είχε ιδιαίτερο ενδιαφέρον.

Αν δείτε σε εφημερίδες της εποχής, σε εφημερίδες του 1919, του 1920, του 1921, την ένταση με την οποία αντιμετώπιζαν τα κυρίαρχα πολιτικά κόμματα της εποχής το ένα το άλλο, θα τρομοκρατηθείτε και ελπίζω να μην αισθανθούμε, βλέποντας εκείνη την οξύτητα, ότι έχουμε ακόμη μεγαλύτερα περιθώρια επιδείξεως δικής μας οξύτητας σήμερα, γιατί η δική μας οξύτητα και τοξικότητα φαντάζει ερασιτεχνική μπροστά στην ασύλληπτη, στην εθνοκτόνο, στην κανιβαλική οξύτητα της εποχής εκείνης, της εποχής εκείνης από τις Σέβρες έως τη Λοζάνη, που πύκνωσε αφάνταστα και αβάσταχτα ο χρόνος και που η Ελλάδα, έπειτα από τον ύπατο τανυσμό της, από το μεγαλύτερο τέντωμα που άντεξε να κάνει στην ιστορία της, επανήλθε στα αρχικά όρια, αυτά που κατέκτησε στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο και στους Βαλκανικούς Πολέμους, αλλά και στο διπλωματικό πεδίο και ανασκουμπώθηκε και έπλασε τον μύθο της ζωής της με μια άλλη μεγάλη ιδέα.

«Καλούμεθα να συγκροτήσουμε ένα συγχρονισμένο κράτος, το οποίο εις μεν το εσωτερικό αποστολή έχει να υψώνει καθ' ημέραν το ηθικόν, το πνευματικόν και το υλικόν επίπεδον του λαού, εις δε το εξωτερικόν, να είναι στοιχείο ειρήνης και αρμονίας των εθνών», είπε σε ομιλία του στη Θεσσαλονίκη στις 21 Ιουλίου του 1928 ο ίδιος ο Ελευθέριος Βενιζέλος, ο οποίος λίγα χρόνια πριν είχε πλέξει το εγκώμιο και είχε υποκλιθεί μπροστά στην προαίωνια αξία, τη συναισθηματική, την ιστορική και την πολιτική της Μεγάλης Ιδέας.

Το δράμα αυτού του πολιτικού είναι ότι εκλήθη να θάψει το δικό του τέκνο και έπρεπε πρώτα να πείσει τον εαυτό του, τους συνεργάτες του και εν συνεχεία, τον ίδιο τον λαό. Διότι αυτό το τέκνο, όπως σας εξήγησα, η Μεγάλη Ιδέα, δεν ήταν προϊόν μιας επιπόνησης συμπεριφοράς της στιγμής ή προϊόν μιας διεκδίκησης πολιτικής, που χρωματίστηκε εκείνη τη στιγμή με έντονα χρώματα για να παραπλανήσει τον λαό. Ήταν το όχημα το οποίο επί αιώνες μάς καθοδηγούσε και μας έσωζε. Και δεν είχε ιμπεριαλιστική διάσταση, όπως ελέγχθη. Είχε διάσταση εθνολογική και είχε και διάσταση αυτοδιαθέσεως, που την εποχή εκείνη, μετά τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο, η αρχή της αυτοδιαθέσεως ήταν κάτι το οποίο ήταν πανίσχυρο και πάνω σε αυτό μπορούσε να οικοδομηθεί τα επιχειρήματά της η Ελλάδα πριν και μετά την Καταστροφή.

Σήμερα, λοιπόν, τιμούμε αυτή την Ελλάδα, την Ελλάδα η οποία έφτασε στα έσχατα όριά της, η οποία εν συνεχεία υπέστη μια ασύλληπτης έκτασης καταστροφή, ιδίως ο Ελληνισμός της Ιωνίας και του Πόντου, ο Ελληνισμός δηλαδή εκείνος ο οποίος προαιώνια εδέσποζε πολιτιστικά, εμπορικά και κοινωνικά σε εκείνες τις ακτές και ο οποίος, ερχόμενος στην Ελλάδα καθημαγμένος και αντιμετωπιζόμενος όχι απαραίτητα ευνοϊκά στην αρχή, κατάφερε να μας μπολιάσει, ώστε να μπορούμε να λέμε σήμερα ότι είμαστε όλοι τέκνα και απόγονοι της Μικρασιατικής Καταστροφής, που εξελίχθηκε σε μια νέα Μεγάλη Ιδέα που επικράτησε, στην προσπάθεια δηλαδή της προκοπής και της ευημερίας της πατρίδας μας, εν ασφαλεία.

Και προσέξτε: Σας καλώ, κλείνοντας την ομιλία μου, να δείτε πόσο μοιάζει η νέα Μεγάλη Ιδέα που εξέφρασε ο Βενιζέλος το 1928, ένα σύγχρονο κράτος, με αποστολή την ανύψωση της αξίας του ανθρώπου και του λαού και στο εξωτερικό να είναι στοιχείο ειρήνης και αρμονίας των λαών, με το Σύνταγμά μας το σημερινό, το Σύνταγμα δηλαδή που αναθεωρήσαμε πριν από τρία χρόνια και το οποίο στο άρθρο 2 λέει ότι ο σεβασμός και η προστασία της αξίας του ανθρώπου αποτελούν την πρωταρχική υποχρέωση της πολιτείας και η Ελλάδα, ακολουθώντας τους γενικά αναγνωρισμένους κανόνες του διεθνούς δικαίου, επιδιώκει την εμπέδωση της ειρήνης, της δικαιοσύνης, καθώς και την ανάπτυξη των φιλικών σχέσεων μεταξύ των λαών και των κρατών.

Η ειρήνη και αρμονία των εθνών του Βενιζέλου, η ειρήνη και οι φιλικές σχέσεις του Συντάγματός μας. Η νέα Μεγάλη Ιδέα βρίσκεται στο Σύνταγμά μας. Ορκιστήκαμε στη νέα Μεγάλη Ιδέα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σήμερα, εκατό χρόνια μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή, το πιο ευσχήμον, το πιο δικαιωμένο μνημόσυνο, η πιο δίκαιη αναγνώριση εκείνης της αβάσταχτης θυσίας είναι να τηρήσουμε τον όρκο που δώσαμε στο Σύνταγμά μας, να τηρήσουμε τον όρκο που δώσαμε στη νέα Μεγάλη Ιδέα.

Σας ευχαριστώ.

(Χειροκροτήματα)

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Και εμείς ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της Βουλής των Ελλήνων, τον κ. Κωνσταντίνο Τασούλα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ολοκληρώθηκε η συζήτηση για την Ημέρα Εθνικής Μνήμης της Γενοκτονίας των Ελλήνων της Μικράς Ασίας από το τουρκικό κράτος και παρακαλώ τους συναδέλφους να τηρήσουμε ενός λεπτού σιγή.

(Στο σημείο αυτό τηρείται στην Αίθουσα ενός λεπτού σιγή)

Αιώνια τους η μνήμη!

Κύριοι συνάδελφοι, σας έχουν διανεμηθεί τα Πρακτικά της Πέμπτης 2 Ιουνίου 2022 και της Τετάρτης 8 Ιουνίου 2022 και ερωτάται το Σώμα αν τα επικυρώνει.

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Συνεπώς τα Πρακτικά της Πέμπτης 2 Ιουνίου 2022 και της Τετάρτης 8 Ιουνίου 2022 επικυρώθηκαν.

Κύριοι συνάδελφοι, δέχστε στο σημείο αυτό να λύσουμε τη συνεδρίαση;

ΟΛΟΙ ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ: Μάλιστα, μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ (Αθανάσιος Μπούρας): Με τη συναίνεση του Σώματος και ώρα 11.50' λύεται η συνεδρίαση για αύριο, ημέρα Πέμπτη 15 Σεπτεμβρίου 2022 και ώρα 10.00', με αντικείμενο εργασιών του Σώματος: α) κοινοβουλευτικό έλεγχο: Επετειακή Αναφορά από τον Προεδρεύοντα της συνεδρίασης στην Παγκόσμια Ημέρα της Δημοκρατίας και β) νομοθετική εργασία: 1) Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση της Δημοκρατίας της Φινλανδίας» και 2) Μόνη συζήτηση και ψήφιση επί της αρχής, των άρθρων και του συνόλου του σχεδίου νόμου: «Κύρωση του Πρωτοκόλλου στη Συνθήκη του Βορείου Ατλαντικού για την προσχώρηση του Βασιλείου της Σουηδίας», σύμφωνα με την ημερήσια διάταξη που έχει διανεμηθεί.

ΟΙ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΣ